

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز شنبه (۱۹) اسفند ماه ۱۳۴۶

۳- تصویب صورت جلسه بعد از ظهر پنجشنبه

فهرست مطالب :

هفدهم اسفند .

۴- تقدیم چهار فقره اصلاح بودجه و یک فقره

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

صورت دیون بوسیله آقای معاون وزارت دارائی .

۲- ادامه مذاکره و تصویب گزارش کمیسیون

۵- قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد

بودجه راجع ببودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور و ارسال

ختم جلسه.

بمجلس سنا .

مجلس در ساعت ۴ بعد از ظهر بر ریاست آقای دکتر حسین خطیبی (نایب رئیس) تشکیل گردید

د کتر عدل- قاضی زاده- د کتر اسدی- مهندس سہم الدینی

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

۲- ادامه مذاکره و تصویب گزارش کمیسیون بودجه

نایب رئیس- اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

راجع ببودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور و ارسال

(بشرح زیر خوانده شد)

بمجلس سنا

غائبین با اجازه- آقایان :

نایب رئیس- وارد دستور میشود. بقیه بحث در

بایبندہ- تیمسار حکیمیان- حی- د کتر رضوانی-

کلیات بودجه کل کشور مطرح است، آقای خواجه نوری

رضازاده- سلیمان کاشانی- مهندس فیروهر- فهمی-

بفرمائید.

محمد ولی قراچورلو- د کتر قهرمان- مافی- ماهیار-

خواجه نوری- با اجازه مقام ریاست همانطوریکه

د کتر موثقی- مهرزاد- د کتر هوا کیمیان-

آقای پزشکیور در مقدمه گفتارشان اشاره فرمودند مابہ

د کتر یگانگی

بسی خوشروفتی و افتخار است که در دورہ بیست و دوم

فانونگذاری کلیه احزاب توجه دارند کہ در موقع بحث

در کلیات بودجه و لواحق مهم دیگری مانند برنامه چهارم

روبه ای را اتخاذ نکنند کہ شاید بی سابقه بوده است در

غائبین مریض- آقایان :

بختیار بختیاربها- پرویزی- پوربائی- دہیم-

مجلس ولی از لحاظ رعایت اصول دموکراسی تنها يك ضرورت را دارد اگر ما توجه داشته باشیم که ناطقی که پشت تریبون مجلس قرار میگردد و باید بیشتر در صدد آن باشد که منعکس کننده افکار حزب و گروه خودش باشد و از همکاران و هم مسالکان خود الهام بگیرد و در صدد آن باشد که از مرام حزبی خودش دفاع کند ضرورتی ندارد که وقت عزیز مملکت صرف آن شود که بیش از يك نفر نماینده از گروه صحتی بمیان آورد و همین صرفه جوئیها در وقت است که امکان فعالیت بدولت و مجلس میدهد و من خیلی خوشوقتیم که کلیه احزاب این نظر را پسندیدند و اکنون ما توانستیم با وجود اینکه کلیه گفتمانیها توسط ناطقین احزاب گفته شد از تکرار مکررات و اتلاف وقت جلوگیری کنیم بنده يك تشکر دیگر هم دارم و آن این است که ناطقین محترم همه راجع به محسنات این بودجه مخصوصاً جاه عیت آن و در باره طرز تدوین آن و تلاش بی سابقه ای که دولت مبدول داشته که سال بسال وضع بودجه نویسی را در مملکت علمی تر و فنی تر انجام بدهد ابرار داشتند، ضمن تسلید گفته های آنها از این انصاف و حسن تشخیصی که ابرار داشتند تشکر میکنم، آقای پزیشکیپور در مقدمه صحبتشان اشاره به يك غرور خاصی کردند که آن غرور خاص مورد احترام ما هم هست برای اینکه آن غرور خاص مربوط است به غیر مرد ملی، مربوط است به احترام به سنت های کهن تاریخی کشور ایران و ما نه تنها به این غرور خاص حزب پان ایرانیست احترام میگذاریم بلکه در این غرور سهیم و شریک هم هستیم (صحیح است) ولی در مقابل این غرور خاص در حزب ایران نوین يك فروتنی خاص هم حکم فرماست و آن عبارت است از اینکه ما اعضای حزب ایران نوین مؤمن و معتقد هستیم که هیچ کار بزرگی بدون رهبری شاهنشاه آریا مهر و بدون تأیید ملت نجیب ایران امکان پذیر نیست (صحیح است) ما اعتقاد داریم مادامیکه از این رهبری گران قیمت و از این همکاری و اعتماد مردم در این مملکت بهره مند هستیم در انجام خدماتمان موفق خواهیم شد و اگر خدای نخواستہ روزی ما هم اشتباهاتی

مرتکب شدیم که این اعتماد را از دست بدهیم مسلماً آنروز محکوم هستیم که برویم در خانه های خود بشینیم و برای اینکه بتوانیم بخدمتگزاری خودمان ادامه بدهیم باید همه سعی و کوشش داشته باشیم که هم همیشه این اعتماد مردم را حفظ بکنیم و هم همیشه از رهبرهای خردمندانه شاهنشاه بهره مند بشویم ما معتقد هستیم که برای ایجاد این همکاری بین دولت و مردم طبقات مختلفی که این ملت را تشکیل میدهند که عبارت باشند از روشنفکران و طبقه کارگر و طبقه کشاورز و اصناف و این طبقات را متفق و متحد و همگام داشته باشیم، از مجرای حزب خودمان افکار آنها، احساسات آنها، اندیشه های آنها را متمرکز و در يك مجرای صحیح رهبری کنیم و فکر میکنم که در این جهت قدم گذارده ایم و موفقیت های بزرگی هم در این چند سال اخیر نصیب ما شده است (صحیح است) ما معتقدیم هستیم و مباحث میکنیم که با رهبری و هدایت حزب ایران نوین عنقریب در بیستم اسفند کنگره کارگری را در تهران تشکیل میدهم.

یکنفر از نمایندگان - فرداست.
فولادوند - فرادام عنقریب است.

خواجه نوری - و حاصل این کنگره تشکیل سازه ان کارگران خواهد بود، سازمانیکه بطور مؤثر رفع نگرانیهای جناب آقای زامید را خواهد کرد، برای اینکه جناب آقای رامبد چند ساعت قبل اظهار نگرانی میفرمودند که با وجود این تشکیلات بزرگ صنعتی در این مملکت بخصوص در اصفهان با وضع خاصی که خواهد داشت اگر تشکیلات کارگری رهبری شده ای نباشد که کارگروها را از لحاظ رفع احتیاجات، از لحاظ هدایت افکار آنها انجام وظیفه کند ممکن است مشکلات اجتماعی و سیاسی برای مملکت بتار بیاورد و خیلی اسباب افتخار و سر بلندی است که حزب ایران نوین به این مسئله بزرگ توجه داشته است و در صدد تشکیل این سازمان بزرگ کارگری هم هست بزرگترین افتخار کارگران ایران آن است که روز ۲۴ اسفند تاریخ تولد قائد بزرگ ایران نوین رضا شاه کبیر روز کارگری ایران

اعلام شده است و هر سال که کارگران شریف ایرانی اجتماع میکنند برای اینکه راجع بحقوق راجع به احتیاجات و مسائل صنفی صحبت هائی میکنند بخاطر خواهند داشت که چه مرد فداکار و توانائی توانسته است این ایران نوین را بنا نهاد و چه سرمشق بزرگی است برای همه ما برای فداکاری و جانبازی و کار و کوشش (صحیح است) مسلماً از این روز با روز کارگرد روزی خواهد بود و مردمی همیشه خواهد بخشید (صحیح است) و طلب دیگری که از افتخارات اخیر ماست همان آوردن لایحه قانون خدمات اجتماعی بانوان است که با هم ما خواستیم نشان بدهیم که توجه به این علقه شدید بانوان ایران داشته ایم (صحیح است) که همانطور که پسران ما برای بشردرمانی انقلاب آماده خدمت در دهات و روستاها هستند دختران ما نیز دارای چنین احساساتی هستند و فداکارانه و با طلب آتیه برای انجام وظیفه آماده خواهند بود (صحیح است) خلاصه این مقدمه را عرض کردم برای اینکه نشان بدهم تا چه اندازه ما به نیروی انسانی این مملکت و به ایجاد وحدت کلمه بین کلیه طبقات مردم این مملکت علاقمند هستیم و توجه داریم و حزب ایران نوین که پاسدار انقلاب است به وجه احسن این وظیفه بزرگ خود را انجام خواهد داد البته جناب آقای پزیشکیپور راجع به اصالت فرهنگ و مخصوصاً بکار بردن این اصالت فرهنگ در کلیه فعالیت های کشور از قبیل شهرسازی از قبیل ساختمان از قبیل تعلیم و تربیت مذاکرات بسیار مفیدی دادند ما هم اعتقاد به این مطالب داریم و خیلی خوشوقت هستیم که راجع باین موضوع هم از فرمایشات علیاحضرت شهبانو الهام گرفته ایم که همیشه فروز صحبت از معماری و هنر است علیاحضرت همیشه صحبت از اصالت هنر ایران میفرمایند و به معماران و مهندسين و نقاشان و مجسمه سازان و به کلیه ارباب هنر این نوبه را میفرمایند که اصالت تاریخی ایران را از دست ندهند و ما هم از این فرمایشات پیروی کرده و خواهیم کرد و يك مطلب دیگری هم هست که نباید فراموش کرد که وزارت فرهنگ و هنر که وزارتخانه جدیدی است ولیکن وظیفه بسیار مهمی را عهده دار است از همان

ابتدای تاسیس تا کنون توانسته است به بهترین وجه چه از لحاظ حفظ آثار کهن تاریخی ما چه از لحاظ تجدید سنت های هنری ما فعالیت های مؤثری انجام بدهد (صحیح است) و ما هر روز شاهد افتخارات بزرگی در این زمینه هستیم راجع به برق و اینکه برق باید مجانی در اختیار سکنه ایران قرار بگیرد بنده قبل از اینکه وارد این بحث بشوم علی الاصول يك مات زنده نباید توقع و انتظار این را داشته باشد که يك خدماتی را مجاناً بیاورند بلکه هر ملتی باید انتظار داشته باشد که در مقابل خدماتی که برای او انجام میدهند پول دریافت بدارند و باید حتماً سهیم باشند در کلیه فعالیت های سازنده مملکت و برق که یکی از مطالب اساسی پیشرفت فنی مملکت است و ما انتظار داریم در مدت قلیلی با فعالیت هائی که صورت میپذیرد باشکدهائی که سر بجا در روستاها توسعه مییابند، ما بتوانیم این برق را در اختیار روستاها بگذاریم و به قیمت مناسب و ارزان بآنها بفروشیم ولیکن وجود همین برق آنچنان سطح تولید و قدرت فعالیت، روستاها را بالا خواهد برد که پرداخت ۱/۵ ریال برای هر کیلووات برق برای آنها مشکل نخواهد بود زیرا وجود همین برق امکان آنرا خواهد داد که صنایع کوچک خانگی در سطح روستاها بوجود بیاید و این بیکارگئی که در بقول زمستان در سراسر دهات ما حکم فرماست از بین برود و افراد روستائی ما بتوانند اوقات بیکاری خود را صرف کارهای مفیدی بکنند.

دکتر اسفندیاری - تا کی فکر میکنید اینکار عملی شود؟

خواجه نوری - اگر توجه کنید دو قسمت است یکی اینکه شما می توانید مراجعه بفرمائید به صورت ریز و دقیقی که در کتابچه های منضم به قانون برنامه چهارم که با کمال دقت توجه کرده اند که درجه مناطقی این بر قها کشیده خواهد شد تا چه میزان، یکی دیگر هم مشاهدات خودمان هست که بهر کجای این مملکت که مسافرت می کنیم آثار شستوهای فشارقوی را می بینیم و کابل های فشارقوی در حال نصب هستند و خیلی جاهاست که الان

مشغول بهره برداری می باشد (رضوی - آقای دکتر کوبان
مسافرت نمی کنند) باید انصاف بدهید که درسراسر ایران
هم تولید برق و هم توزیع و مصرف آن در سالهای اخیر چند
برابر شده.

نخست وزیر - ۱۹٪ اضافه شده.

خواجeh نوری - همانطور که جناب آقای نخست
وزیر میفرمایند نوزده درصد در مجموع اضافه شده ولیکن
در باره ای از نقاط این برق در حدود صد درصد همانطوریکه
آقای مرتضوی فرمودند مثلاً در ناحیه خوزستان که
تمام شهر ها و روستاها از برق سددز استفاده میکنند شاید هم
از صد درصد بیشتر تجاوز کرده باشد ولیکن يك تضادی
بین گفته های سخنگوبان اقلیت من مشاهده کردم که
باید اینجا درباره اش صحبت کنیم زیرا جناب آقای رامند
فرمودند که ما از قول مردم صحبت می کنیم و باید به گفته های
ما توجه کرد و همین توجهات و بحثها است که موجب
میشود که ما نتیجه گیری بکنیم و ببینیم که ما راه راه صواب
است. درباره تکنولوژی دو مرتضاد اینجا گفته شد یکی
جناب آقای یزشکیور که انتظار داشتند در مدت قلیلی
بتوانیم از نیروی اتم برای صنایع و اقتصاد خودمان استفاده
کنیم و یکی جناب آقای رامند که فرمودند که انوما نیزه
کردن صنعت ما ممکن است تولید مشکلات از
لحاظ اشتغال کارگران و مردم مملکت بکند ،
ما حالا باید ببینیم که دولت و حزب ایران نویں در این
باره چه جور فکر میکنند (یزشکیور - همین نظر ما را
قبول فرمایند) برای اینکه نظر شما محترم شمرده شود
مخاطران می آورم که چندی قبل لایحه ای را اینجا تصویب
کردیم که عبارت از قراردادی بود ما را که علمی امریکا
برای شیرین کردن آب شور و جناب دکتر بگانی هم
توضیح دادند که اینکار بوسیله بکار بردن نیروی اتم امکان
پذیر است و اگر بازم بخاطر داشته باشند در دانشگاه
تهران يك مركز تحقیقات اتمی داریم و دانشمندان ایرانی
وارد در این رشته مشغول تحقیق هستند بنابراین هم اکنون
دولت ما و ملت ما قدم در آستانه استفاده از نیروی اتم

گذاشته است ولیکن برای اینکه خاطر جناب آقای رامند
هم راحت باشد باید عرض کنم (دکتر اسفندیاری - نگران
خاطر ایشان نباشد) که راجع به استفاده از ماشین های نیمه
اتوماتیک نباید ما راه به اصطلاح ناصواب راطی بکنیم
به این معنی که هم اکنون در کشورهای اروپا بخصوص در
صنایع نساجی و صنایع دیگری پی بردند که اگر بخواهند
در بازارهای دنیا رقابت بکنند ناچار هستند که حتی ماشین های
که چهار سال و پنج سال و ده سال قبل بکار میبردند از جریان
خارج کنند و از راه صرفه جویی در مزد کارگر بتوانند جنس
ارزان و قابل عرضه در دنیا تولید کنند اگر قرار باشد ما
برویم و ماشین های کهنه و آهن پاره های آنها را بخریم
ممکن است بصورت ظاهر فعلاً صاحب کارخانه بشویم ولی
کارخانه هایی خواهد بود که مثل کارخانه های کهنه اصفهان
بعد از چند سال وبال کردن همین دولت بشوند و ما برای
نگهداری همان کارخانه ها و کارگران ناچار شویم از نانگهای
دولتی و امهائی بدهیم که قابل برگشت نباشد و لسی برای
اشتغال کارگران زاید همانظوری که عرض کردم بصواب
در این است که ما همان برنامه هایی که داریم ما توسعه
نیروی برق در روستاها بکنیم که صنایع خانگی روستائی
در این مملکت توسعه پیدا کند و روستاها بتوانند
بطور متفرق در خانه های خودشان مصنوعات
بسازند که هم مورد مصرف خودشان باشد هم احیاناً
بواسطه اینکه بصورت صنعتگری ساخته میشود طبقاً دارای
يك ظرفیتی خواهد بود و بازار خودش را در دنیا خواهد
داشت پس این تضاد بین دو نقطه مقابل اقلیت راهم حزب
اکثریت پیدا کرده است و راه آشتی بین این دو تضاد راهم
مایید کرده ایم و گمان میکنم از این باب از ما ممنون
باشید، راجع به سیاست حمایت از صادرات و عوارض گمرکی
که از این باب وصول میشود برای گزینش شده بخواستم
توضیح بدهم، راجع به این موضوع و این موضوع از لحاظ
اقتصادی شایان توجه است به این معنی که اگر ماشینهاییکه
برای تولیدات این مملکت وارد میشود يك عوارض حقیقی
میگیریم و آن عوارض حقیقی را صرف دادن جایزه به

مدارات میکنیم چند فایده دارد یکی اینکه تولید ماشین
زاد ایران تشویق میکنیم (صحیح است) يك توجه بزرگ
باین مطلب باید شود و آن این است تا وقتیکه ماقفط
فناوت بکنیم به اینکه ماشینهای تولیدی را وارد مملکت
بکنیم و مواد اولیه از قبیل پنبه را تبدیل بپارچه بکنیم و
چنین جنسی تولید بکنیم که بتوانیم در بازار بین المللی
رااه بدهیم مادریك محیط کوچکی قدرت صنعتی خودمان
توسعه میتوانیم بدهیم بخصوص که تولید کنندگان آن
ماشینها هم در فروش ماشین میتوانند قیمتهای سنگین تحمیل
کنند از همه مهمتر درباره قطعات بدکی میتوانند بما
حجاج بکنند و باره ای اوقات حتی میتوانند از راه ندادن
قطعات بدکی ، کارخانجات ما و صنایع ما را فلج کنند بنابر
ین ما باید از حالا این تدبیر را داشته باشیم که این
ماشینهاییکه تولید میکنند هستند در داخل مملکت تولید
بکنیم و راهی نیست مگر اینکه يك سیاست حمایتی در
مقابل داشته باشیم که قبلاً موتوری که ما میتوانیم در ایران
سازیم قطعات بدکی ما میتوانیم بسازیم بوئرهاییکه ما
میتوانیم در ایران بسازیم نظیرش را از خارج وارد نکنیم و
این خود کمک میکند به توسعه صنایع سنگین فلزی داخل
مملکت و مسلماً این عوارض هم برای تشویق صادرات
بصرف میرسد که به همان ترتیبی که عرض کردم ما بجای
بنکه در يك حوض کوچکی شنا میکنیم بدویسای باز و
تجارت بین المللی راه پیدا میکنیم و از این آبساکت را کد
بجای میبایم راجع به درمان و بیمه درمانی بحث مفصلی
شد این مطلب خیلی فنی تر از آنست که بتوانیم در يك
جلسه بحث و مذاکره موجبات بیمه ۲۷ میلیون
تفرج جمعیت این مملکت را فراهم کنیم این بیمه های اجتماعی
که آقای یزشکیور با کمال لطف یادآوری فرمودند اگر
سابقه ناربخش را شمار نظر بگیریم از زمانی که صندوق
بیمه کارگران بود تا امروز که شده است بیمه های اجتماعی
چندین سال دوره تکاملی خودش را طی کرده و شاید موهای
منفید شده و خیلی اشخاص دیگر در همین راه سفید شده باشد
و با این آسانها امکان پذیر نشد که در حدود سه میلیون

و سه میلیون و نیم نفر از جمعیت این مملکت فعلاً از مزایای
این قانون بهره مند شده باشند ولیکن من معتقد هستم
همانطور که آقای یزشکیور فرمودند با بدداری آرمانهایی
باشیم و این اهداف را همیشه بهش نظاره بکنیم توجه داشته
باشیم و سعی بکنیم که به این اهداف برسیم و راههای
صحیحی که ما را به آن اهداف رهبری میکند انتخاب
بکنیم و پیدا بکنیم و مخصوصاً از وقتییکه در کشورهای
دیگر که در این راهها قدم گذاشتند و از تجربیات آنها
استفاده کنیم اگر خاطر منازکتن باشد بعد از جنگ
بین الملل دوم کشور انگلستان نقشه ای را در همین زمینه
پیاده کرد و بموقع اجرا گذارد (دکتر عاملی - ما صحبت
بیمه درمانی میکنیم نطلب مجلسی) بیمه درمانی فرمودید
که برای همه باشد اتفاقاً در همان قسمت درمان هم بعد از
چندین سال تجربه امروز دولت کارگری انگلستان متوجه
شده است که آن پلان و آن نقشه را به آن شکلی که در نظر
داشتند نتوانستند اجرا کنند ناچار شدند مقداری عقب
نشینی بکنند باید مخصوصاً از این تجربیات و عقب نشینی ها
استفاده کنیم و قدمهائی برداریم که عقب نشینی در این مستز
نباشد یعنی ما همیشه قدم آهسته و محکم بسوی جلو
برداریم و هیچوقت بخودمان اجازه ندهیم که جهش بکنیم
که مجبور بشویم که احیاناً خدای نخواستہ يك قدم عقب
برداریم (یزشکیور - برنامه اقتصادی ما برنامه جهشی است)
برنامه اقتصادی ما برنامه جهشی است و حساب شده است
همانطور که راجع به آن قسمت استفاده از نیروی برق و
استفاده از نیروی اتم به آن مقدار که میتوانیم عرضه کردیم
در این قسمت هم عرضه خواهیم کرد و حضورتان عرض
خواهم کرد که برنامه جهشی است از لحاظ ما از لحاظ
مقدورات ما ولی رویهم رفته برنامه حساب شده است برای
اینکه مسلم میدانیم که برنامه موفقیت آمیزی خواهد بود
(صحیح است) راجع به درآمد نفت سخن زانهای محترم
هر دو صحبت های دلنشینی فرمودند سخن هائی فرمودند که
واقعاً از جنحه تمام آحاد و افراد ملت ایران خارج میشود
(صحیح است) ما هم منتظر هستیم که در این قسمت کاملاً
با آنها همصدا بشویم ولیکن يك مطلب هست و آن را مسلماً

دولت ما بهش توجه دارد که در مبارزه همیشه باید ماصمیم خودمان را بگیریم درجه چمتی میخواهیم برویم و عوجات قطعی فراهم کنیم که در مبارزات خودمان همیشه موفق باشیم ضمن مذاکرانی که هم اکنون در جریان است و ما بر نامه چهارم را بطور قاطع بعنوان تصمیم ملی ارائه دادیم و گفتیم سالی بیست درصد باید به تولیدات نفت ما و عواید نفت ما اضافه بشود و این يك تصمیمی است که ملت ایران اتخاذ کرده است ضمن این صحبتها باید تدابیری هم اتخاذ بکنیم که در داخل مملکت با قدرت صنعتی نفت خودمان را توسعه بدهیم ما باید در همین رشته پتروشیمی بیشتر از حدی که تا حال فعالیت کردیم بازم فعالیت کنیم باز هم اجناس دیگری را از راه صنعت پتروشیمی در داخل مملکت تولید کنیم همانطور که آقای یز بشکپور فرمودند نیروی بحریه قوی داشته باشیم و مخصوصاً در تولید نفتکش و اداره نفتکشها نهایت مجاهدت و کوشش را مبشول بداریم و برای قبضه کردن بازارهای نفت در دنیا نه تنها باید دست بسوی کشورهای پشت پرده دراز کنیم بلکه بگردیم بازارهاییکه واقفاً بگر هستند مانند هندوستان و پاکستان و آفریقا، خودمان پالایشگاه افتتاح کنیم خودمان صاحب منبع باقیم صاحب تصفیه خانه باشیم تا بتوانیم حرفمان را بگری بنشانیم این روزه عافلانهای است که دولت ما اتخاذ کرده است و دنبال میکند و مورد تأیید ملت ایران هم میباشد (صحیح است... آفرین) راجع بفروش معافیت از خدمت وظیفه عمومی من از این لغت فروش جناب آقای یز بشکپور استدعا میکنم عوض کنید، خوشم نیامد (یز بشکپور - این حقیقت است) حالا عرض میکنم اگر شما به ریز بودجه مراجعه فرمائید و مقایسه فرمائید ببینید که سال بشال این درآمد کمتر شده است یعنی موارد استفاده ما سال سال رو بزوال است و با قانونیکه انشاءالله عنقریب تصویب خواهید کرد که این افراد باید احتیاجات ارتش را برای کارهای فنی بخدمت و وظیفه دعوت کنند و از این فرصت استفاده بشود که افرادی ورزیده و کاردان و فعال و صاحب حرفه تربیت بکنیم دیگر

این موضوع از بین خواهد رفت و شاید انشاءالله به صفر خواهد رسید ولی يك نکته ای باید عرض کنم که تا کنون ارتش ما احتیاجات معین و محدودی از لحاظ نفرات داشت و امروزه ارتش ما به کمیت نیست بکیفیت است ارتش باید دارای سلاح و وسایل مدرن جدید باشد و افرادی ورزیده و تربیت شده در هر درجه ای از فرسادی تا درجه دار و افسر جزء و امرا هم باید دارای علم و معرفت و فهم به اندازه درجه خودشان باشند (صحیح است) من مسلم میدانم که ارتش شاهنشاهی در این چند سال اخیر نسبت به این موضوع توجه کافی مبذول داشته بزرگترین ضامن ما این است که شخص شاهنشاه نسبت به این مطلب نهایت توجه و مرحمت را دارند (صحیح است).

یز بشکپور - استنباط کردم که علی ایحال با نظر من موافقید که گرفتن این پول درست نیست.

خواججه نوری - جریان را توضیح دادم که به چه ترتیب بود و بتدریج هم کاهش پیدا خواهد کرد و مسلماً هم با تصویب این قانونیکه در پیش داریم به صفر خواهد رسید و آن نظر جناب عالی در شرف تأمین است (دکتر صدر - در این بودجه منظور نکنند رقم بسیار ناچیزی است) دولت بهر حال از آن نیکه این پول را وصول میکنند در بودجه منظور کرده اگر هم وصول نکرد ناچار است که از جهات دیگر صرفه جوئی بکند راجع بسیاست خارجه و بودجه و اعتبارات وزارت امور خارجه صحبت شد بنده ضمن تأیید مطالبی که گفته شد از لحاظ وظایفی که وزارت خارجه از لحاظ توسعه ارتباطات سیاسی و فرهنگی و اقتصادی ما با کشورهای همجوار و کشورهای آسیائی و آفریقائی دارد تأیید میکنم و چند مطلب را هم اضافه میکنم از قدیم وزارت امور خارجه مرکز رجال بزرگ ایران بود از وزارت امور خارجه تا آنجائیکه بنده در همین تاریخ معاصر بیاد دارم افراد ورزیده ای هستند مرحوم فروغی، مرحوم علاء عده ای که زنده هستند مانند انتظامها دکتر اردلانها معتمدیها و بدها مرحوم حسنعلی منصور اینها پرورش یافته این

مکتب بزرگ رجال هستند (فولادوند - آقای ساعد را هم نره نید) (مرضوی - ساعد از رجال وطن پرست این مملکت بود) ولیکن باید يك مطلب را بیان بکنم و این بدولت توصیه کنم که این فرصتی که ما مورین وزارت خارجه دارند که بکشورهای مختلف میروند از این فرصت ها نه تنها برای کسب علم بنفع خودشان استفاده کنند بلکه اطلاعاتی کسب کنند که ببرد مملکت بخورد بنده توضیح بیشتری میدهم ما مأمورینی داریم در رسد و رتخانهای که آنها میتوانند در رشته های تخصصی در باره مسائل مربوط به آن مملکتی که محل مأموریت آنهاست مطالعات دقیق بکنند مطالباتی که بپردازد ما بخورد راجع به همین امور بیمه ها، امور اقتصادی، راجع به امور توسعه صنعتی در کشورهای در حال رشد، راجع به آنچه که مورد احتیاجمان است این آقایان میتوانند در آن کشور هست و از تجربیاتی که حاصل شده است گزارشاتی برای وزارت امور خارجه بفرستند که نه تنها این گزارشات در آرشيو وزارت خارجه مورد استفاده قرار بگیرد بلکه در انتشارات ماهیانه درج بشود ما آرزو داریم که وزارت خارجه ما را بسخترانیهای دعوت کند که مأمورین وزارت خارجه بعنوان ارمغان از تجربیات و اطلاعات خودشان برای ما صحبت بکنند در این سخنرانیها برای ما بحث بکنند از آسیائی، از انگلستان از آفریقا از خور دور از هر کجا که میآیند سوغات های معنوی و علمی برای ما بیاورند تا ما نمائندگان مجلس که بنا يك مشکلات و مسائلی دست بگریبان هستیم مطلع بشویم بنیم در سایر نقاط دنیا چه اتفاقاتی افتاده است و چه کارهایی شده چه تجربیاتی اندوخته اند (مافی - الان هم سخنرانیهای میشود) همین را خواستم عرض کنم بنده میخواستم اضافه کنم که وزیر خارجه جوان ما خوشبختانه در این قسمت قدمهایی برداشته اند و مسلماً توجه بیشتری هم خواهند داشت تا اینکه نتایج بهتر و قطعی از این جهت حاصل ما بشود راجع به توجه بدانشجویان چه در بخارج از کشور

چه در دانشگاههای خودمان صحبت مفصلی شد صحبت ضروری و لازم هم بود ولیکن همه ما دانشجو بودیم همه ما محیط دانشگاهها را دیدیم و بخاطر داریم و میدانیم که بین دوره ای که افراد دانشجو هستند و آن دوره ای که وارد اجتماع میشوند و مشکلات را از نزدیک ببینند و قضاوت میکنند فاصله باندازه ای زیاد است فاصله زمانی کوتاه ولیکن فاصله فکری بسیار وسیع البته بر ماست که این مطالب را به توجوانان خودمان بفهمائیم توضیح بدهیم ولیکن نباید هم زیاد نگران باشیم که خدای نکرده گمراه هستند، گمراه نیستند جوان هستند دارای احساساتی هستند که مطابق آن احساسات يك واکنش هایی نشان میدهند اما به محض اینکه وارد کشور خودشان میشوند وارد اجتماع میشوند و مسئول امری میشوند متوجه میشوند که چگونه باید این مشکلات را با عقل و تدبیر برطرف کرد همانهایی هستند که انشاءالله روزی بجای ما بنشینند و این مملکت را با داریت بیشتر و سواد و معلومات مؤثر اداره کنند البته موضوع آموزش و پرورش موضوع کوچکی نیست یعنی آینه کشور ما بستگی با این نکته بزرگ دارد آموزش بمعنی اینکه ما جوانان خودمان را دارای چنان تخصص و معلوماتی بکنیم که خودشان دارای اعتماد به نفس بشوند خودشان احساس کنند که محتاج نیستند که در استخدام دولت در بیایند بلکه با دست خودشان با نیروی فکری و عقلی خودشان بتوانند کارهای جدید و ابتکاری ایجاد کنند ما باید در این راه باشیم خوشبختانه در همین برنامه چهارم پیش بینی شده است که بتدریج تعداد آموزش یافته های حرفه ای هفده درصد هر سال اضافه بشود و پس از ۵ سال ما آن مرحله تکامل خواهیم رسید باره ای اوقات راجع به آموزش حرفه ای صحبت میشود همه تصور میکنند صحبت از بیج و مهره نصب کردن یا آهنگری و اجوشکاری است نه اینطور نیست آموزش حرفه ای در تمام شئون مملکت از کشیکگری دفترداری، حسابرسی، حسابداری، نقشه برداری و تمام اینها آموزش حرفه ای است که باید جوانان ما بیاموزند که در رشته های مختلف باید وسایلی آموختن اینگونه

علوم و حرف فراهم بشود. مسلماً خواهد شد (دکتر کیان متأسفانه آقای خواجه نوری اعتباری که در سال ۲۷ هست ناچیز است) این اعتبار همانطور که عرض کردم اعتباری است تدریجی و سال نسال هفده درصد بر آنها افزوده میشود و علت بزرگتر و عامل اساسی بترتیب معلم و معربی حرفه‌هاست که ما باید در سالهای اول برای این رشته‌ها مرتب تربیت کنیم تا مرتباً بعداً مثل گلوایه برف این مراکز را بزرگتر و زیادتر بکنند ما الآن باید اقرار بکنیم که در این مرحله تا اندازه‌ای در مرحله صفر هستیم و نداریم آن کادر آموزنده‌ای که بتواند بطور مؤثر از سال اول شروع بکار بکنند. مطلب مهمتر موضوع پرورش است پرورش جوانان ما ناقص است جوانهای ما از لحاظ نیروی جسمی از لحاظ روحیه به آنها توجه نشده است (صحیح است) ما باید توجه به این نکات داشته باشیم که این جوانها نیکه در سالهای آینده ملزم و موظف هستند وظایف خطیری را عهده دار شوند یک چنین جوانهایی باید دارای یک نیروی جسمانی و روحیه قوی و سالم باشند خوشبختانه سازمان تربیت بدنی و تفریحات سالم در راههایی انشاءالله قدم خواهد گذاشت که جبران ما فات بشود جناب آقای رامبد فرمودند که شمارا جمع بگذشتگان بدگوئی نکنید من بدگوئی نمیکنم برای اینکه همانطور که فرمودند شاید در گذشته از منسوبین من دارای مقامات و مشاغل در همین مملکت بوده‌اند ولیکن یک نکته هست و آن این است که مسائلی که ما امروز توجه میکنیم در گذشته به آن توجه نشده است به آن زاویه دیدی که ما داریم از آن زاویه نگاه میکنیم نبوده است (دکتر اسفندیاری - آنها را نکذیب میکنید؟) به اشخاص کار ندارم بطرز تفکر کار دارم بنده میگویم که اگر بترتیب بدنی و تفریحات سالم از این جهت توجه میشد که در سطح روستاها و در تمام طبقات مردم بخصوص بین نونهالان از دبستان و دبیرستان هدف ورزش بصورت یک عبارت و یک چیز لازم بین جوانها متداول میشد ما بقودی خود در میدانهای ورزش بین المللی دارای قهرمان میشدیم این سیستم که برود چند نفری

که استعداد خدادادی دارند که بتوانند کشتی خوب بگیرند بایک وزنه خوب درازند آنها را بروی دست بلند کنند و تیج کلی برشان بیندازند این سیستم غلط است و تطبیق نمیکند باصاالت صحیح ورزش (صحیح است) این پرورشیونال است این با آن کاریکه باید در روحیه جوانهای ما تربیت بکنند معایرت دارم ما باید بچه‌های خودمان را ورزشکار تربیت کنیم علاقمند ورزش تربیت بکنیم بخودی خود قهرمان در میان آنها پیدا میشود (صحیح است)

دکتر اسفندیاری - قیاس مع الفارق است

عباس میرزائی - درست گوش نمیکند

نایب رئیس - آقا گوش بدهید بین الانتین صحبت نکنید

دکتر اسفندیاری - به آقای عباس میرزائی بفرمائید

نایب رئیس - کافی است اجازه بدهید صحبتشان را بکنند

خواجه نوری - راجع برسیدگی به افزایش حسابها

و ذخایر ارزی رسیدگی میزان پس اندازها ترقی قیمتها رسیدگی به حجم صادرات و واردات صحبت شد چرا در گزارش کمیسیون بودجه که کمیسیون بودجه به این مطلب اشاره نکرده است و باچرا راجع به میزان وام و مقدار وامی که پس داده میشود در گزارش کمیسیون بودجه اشاره‌ای نشده است اینها ارقام گویائی است که در خود بودجه مذکور است و هر کس در هر قسمتی که بخواهد مطالعه کند کاملاً میتواند مطالعه بکند ولیکن چیزی که مشهود است این است که ریال ما پولی محکمی است در دنیا و ما از لحاظ ذخیره ارزی بهیچوجه در مضیقه نیستیم راجع به میزان پس اندازها همه ما تالان هستیم که چرا این پس اندازهایی که در بانک هست در اختیار بانک‌هاست که عملیات صرافی میشود چرا اینها در راه سرمایه گذاری تولیدی بمصرف نمیرسد این مطلب یکی از ناراحتی‌های فکری همه ماهاست که باید با اصلاح قانون تجارت کاری بکنیم که مردم اطمینان بیشتری داشته باشند که این پس اندازها را بجای سپردن در بانکها بدهند برای خرید اوراق و سهام کارخانجات راجع به تفکیک بودجه

این ۲۷۳ میلیارد بودجه مملکت و ۸۸ میلیاردی که بودجه دستگاهه اصطلاح حکومتی مملکت است بقیه که نما یا بنده همان به اصطلاح بیلانا و همان عملیات وابسته بدولت جناب آقای رامبد فرمودند اتفاقاً از محسّنات این بودجه همین بوده است که یک بودجه جامعی است که با کمال دقت دولت رفته است یک یک مؤسسان را که کوچکترین وابستگی بدولت داشته است بیلان آنرا عمل کرد آن را آورده است و در بودجه تقدیمی به مجلس تسلیم کرده است و کاملاً خواسته است که تمام عملکرد دستگاههایی را که وابسته بدولت هستند به اطلاع قوه مقننه برساند و گمان نمیکنم از این باب ماجای گله‌ای داشته باشیم و همین واسطه است که چون عده‌ای از این مؤسسات عده بیشتری از این مؤسسات در کارهای اقتصادی مشغول هستند و کارهای تولیدی میکنند طبعاً آنها عده‌ای که جنابعالی فکری کنید که باید رعایت بشود یعنی تناسبی که بین بودجه کل مملکت و درآمد ناخالص ملی باید وجود داشته باشد این فاعده در کشور مانع میتواند مرعی باشد برای اینکه عملاً می‌شود گفت که یک مقدار از عملیات اقتصادی این مملکت بوسیله تشکیلات دولتی اداره میشود البته جناب آقای رامبد میفرمایند چرا دولت تمام این فعالیتها را نموده گرفته است صورت ظاهراً سؤال بسیار پسندیده است ولیکن باید اقرار و اعتراف کنیم که در اغلب همین نقاط مانعاً باید که مجلس بودیم که التماس کردیم آقا برو فلانجا کارخانه شیر پاستوریزه درست کن که مردم یاد بگیرند که شیر پاستوریزه درست کنند دولت برو کارخانه قند درست کن که مردم یاد بگیرند چغندر بکارند دولت فلانجا برود امپروزی راه بینداز که مردم یاد بگیرند دامپروری بکنند این اقدامات دولت نه تنها در جهت بالا بردن ترویج تولیدات و ارشاد مردم بوده است و ما مسلماً قانع نیستیم که تولیدات مملکت در این سطح قرار بگیرد از یک طرف میگویند چرا دولت اینگونه فعالیتها را میکند از طرف دیگر میگویند چرا نمی‌روید در شمال کارخانه کاغذسازی راه بیندازید این تناقض است اگر واقعاً دولت نباید بکند پس چرا باید انجام بدهند اینها با جنابعالی معتمد و موافق و همصدا هستیم که در این قسمت هم همینطور که مورد ایجاد کارخانه هفت تپه دولت تشویق‌های لازم

از جهت دادن اعتبارات می‌کند در شمال هم همین تشویق‌ها را بکنند و در این جا هم این اقدامات انجام بپذیرد. مطابقه‌ای شد راجع به مالیاتهای غیر مستقیم و مستقیم دوستان عزیزم آقای مرتضوی از لحاظ فنی بسیار جواب قانع کنند و دقیقاً دادند بنده لازم به تکرار نمیدانم همین قدر که مراجعه به صورت مذاکرات بفرمائید ملاحظه خواهید فرمود که ایشان تا چه اندازه بطور دقیق این قسمت مالیاتهای مستقیم و غیر مستقیم را تجزیه کردند و نشان دادند که بیشتر این مالیاتهای غیر مستقیم بعهده طبقه مرفه این مملکت است ولیکن یک نکته بنده عرض میکنم که اگر من حیت المجموع مالیاتهای غیر مستقیم در سینه گذشته نسبت بسالهای پیش اضافه شد و با دولت پیش بینی میکند که در سال آینده اضافه‌تر خواهد شد از لحاظ بالا رفتن سطح زندگی مردم از دیاد مصرف بوده است نه از لحاظ بالا رفتن تعرفه این نوع عوارض حتی از لحاظ حق انحصار شکر اگر خودتان بخاطر داشته باشید اخیراً دولت کیلویی یک ریال از حق انحصار خود نسبت بقند صرف نظر کرده است بنابراین ملاحظه میفرمائید که دولت در عین حال که بفکر از دیاد درآمد در یک قسمتهای سالمی هست در جاهاییکه تماس با مصرف کنندنده دارد از فاقتهای لازم را کرده است همین تدابیر است که موجب شده است که سطح قیمتها در یک خطا فقی بماند و زیادما دچار تورم و بالا رفتن قیمتها نشایم. راجع به اضافه درآمد که هم آقای مرتضوی توضیح دادند و بنده باز هم عرض میکنم که این اضافه درآمد بیشتر از لحاظ از دیاد مقدار واردات بوده است و از آن جمله از واردات تجملی بیشتر گرفته‌اند و واردات دیگر را از قبیل ماشین آلات از لحاظ همان تشویق صادرات یک عوارض نسبتاً ناچیزی دریافت داشته‌اند روی همان جهانی که به عرضتان رساندم راجع به بند بنده میخواستم این مطلب را توجه بدهم که افلام بزرگی که در این بند مذکور است ۵ درصد فرهنگ است از درآمدهای شهرداری که بوسیله انجمنهای فرهنگی بمصرف سلختمان مدارس در شهرها میرسد و خودمان شاهد هستیم در حوزه‌های انتخابیه که اغلب این وجوه بمصرف صحیح رسیده و مدارس بسیار ارزان قیمت و مناسبی برای کودکان ماساخته شده است رقم دیگرش ۱۰

درصد است که باز در آمد شهر داری است که در اختیار انجمنهای برنامه قرار گرفته که مصرف آن بدست انجمنهای بهداری است و خودمان ناظر و شاهد هستیم که اغلب اوقات این وجوه مصرف صحیح میرسد راجع به کتابخانه اظهار نگرانی میکردید که چرا در بودجه نیست در این بندب نیم درصد از درآمد شهر دارها برای ایجاد کتابخانه ها اختصاص داده شده یک درصدی هم از درآمد بیمه های اجتماعی در اختیار وزارت کشاوری قرار گرفتند این را بنده از لحاظ فنی حضورتان توضیح بدهم که از لحاظ اینکه کارگران دچار خطرات و سوانح حین انجام کار نشوند و دچار امراض ناشی از کار نشوند بهتر این است که وسایل پیشگیری این خطرات را فراهم بکنند مطابق قانون کار بازرسان کار هستند که باید این وظایف را انجام بدهند حتی اختیارات ضابطه دادگستری را دارند که هر کسی تخلفی را مشاهده کند بدادسرا گزارش بدهد این یک درصد برای تقویت این سرویس و برای فراهم کردن وسایل استحضاطی و مبارزه با خطرات ناشی از کار و امراض ناشی از کار است. فراهم کردن موجبات پیشگیری اوست عملاً نشان داده شده است با خرج این یک درصد شایسته در صدور مخارج برنامه سازمان بیمه های اجتماعی صرفه جوئی شده است یکی از اقدامات صحیح وزارت کار همین خدمتی است که انجام میدهد و این همکاری است که با بیمه های اجتماعی میکند (صحیح است) مقداری ارقام بسیار صحیح جناب آقای رامید ارائه فرمودند و مقایسه کردند مقدار منابع نفتی خاورمیانه را با کشورهای خارج از این حدود مقایسه کردند جمعیت ایران را با کشورهای دیگر خاورمیانه من مسلم میدانم که دولت به این ارقام و به این اطلاعات توجه دارد و در مذاکرات خودش با اولیای کنسرسیوم با توجه به این مآخذ حقوق حقه ملت ایران را استیفا خواهد کرد (صحیح است - انشاءالله) البته جناب آقای رامید راجع به نبودن سیلو در زمانیکه ما دچار خشکسالی شده بودیم و نتوانسته بودیم که آذوقه کافی برای آنسال ذخیره بکنیم مطالبی فرمودند اگر بخاطر داشته باشند آن موقع مسئولیت امور مملکت بعهده

دوستان ما و حزب ما نبود و قبل از این خشکسالی بود که ما

این تدابیر را اتخاذ بکنیم سیلوئی بسازیم و گندمی انبار

کنیم که آنسال ما مجبور نباشیم که گندم از خارج وارد

کنیم ولیکن باید اضافه بدهید که پس از آنسال دولت

با جدیت در صد است و در تمام مراکز غله خیز این مملکت

مشغول ساختن سیلومیا باشد و این سیلوها برای محصول

سائل آینده آماده خدمت خواهد بود (صحیح است) ایشان

اظهار نگرانی میکردند راجع به آذوقه مردم این کشور

البته اگر مراجعه فرمائید همان برنامه چهارم ملاحظه

میفرمائید که از این زیر کشت بخصوص در منطقه خوزستان

نوسه زیادی خواهد یافت و مسلماً کشت آبی زیاد تر

خواهد شد و این صورت فعلی که ما زراعت را بصورت قمار

تلقی میکنیم یکسال محصول خوب داریم و چهار سال محصول

بد بواسطه خشکسالی این مطلب هم از راه ایجاد سدها و

تبدیل زراعت دیم به آبی بر طرف خواهد شد جناب آقای

رامید صحبت از عدالت فرمودند ولیکن در اینجا مطالبی

اظهار شد که من فکر میکنم منصفانه نبود راجع به رئیس

جناب آقای مهندس ریاضی مردی است که نفعتهادر مجلس

بلکه از موقعیکه تحصیلات خودش را در فرانسه خاتمه داد

و با به این مملکت گذاشت در هر مقامی که بود بنا کمال

وظیفه شناسی و دلسوزی و صداقت و کار دانی و وظیفه خودش را

انجام داده است (صحیح است) در مجلس دوره بیست و یکم

این دوره رئیسی بود (نمایندگان - و همت) بلکه هست رئیسی

است دلسوز کار دانی با قائل و ما مسلماً خیلی از موفقیتهای

خودمان را ناشی از بنجر، حسن نیت و تدبیر ایشان میدانیم

من در اینجا فقط میتوانم اظهار تأسف کنم که جنابعالی

اینطور بیمه ری فرمودید

رامید - سوء تعبیر شده ناراحت نباشید

خواجه نوری - اشاره ای به جشن درختکاری شد

این جشنی است باستانی و متعلق به همه ملت ایران هر کس

درخت بکارد از قدیم گفته شده است که خدمت بزرگی

به این مملکت انجام داده است در روز مخصوص جشن

درختکاری هر کس هر کدام از ما بیل دستمان بوده است

مسلماً بطور سمبلیک هم که بوده است یک درخت کاشتم و

دبیر کلمان هم این کار را کرد و خیال نمیکنم که بد کرده

باشیم (صحیح است) بنده میخوام عرضم را مختصر کنم برای اینکه نخواستم که دوستان خسته خودم را زیاد آزوده کنم اگر مطالبی را هم عرض کردم برای این بود که تأیید بکنم مجلس شورای ملی جائی است که اکثریت و اقلیت موظف هستند که احساسات، تمایلات و غرایب ملت ایران را بسمع دولت برسانند و منتهم از لحاظ نمایندگی حزب ایران نوین در انجام این وظیفه کوتاهی نکردم و تذکرات لازم را دادم ولیکن این بودجه را تقویت میکنم با ایمان به اینکه نخست وزیر ما دولت ما با جدیت و تدبیر این بودجه را تنظیم کردند و توجه دارند مسائل کلی مملکت و موفق خواهند شد در اجرای این برنامه و تا آخر سال هم انشاءالله همانطور که در سال گذشته صرفه جوئی داشتیم و متمم بودجه ای آوردند سال آینده هم صرفه جوئی خواهند داشت و متمم بودجه ای خواهند آورد، خیلی متشکرم (احسن است).

نایب رئیس - بیانات نمایندگان محترم در کلیات لایحه تمام شد، آقای نخست وزیر مطالبی دارید بفرمائید.

نخست وزیر (امیر عباس هویدا) - جناب آقای رئیس

خانمها، آقایان، خدای را ستایش میکنم که باز هم امسال

این دولت افتخار دارد یک بودجه کامل تقدیم قوه مقننه

کرده که در این مجلس محترم مورد رسیدگی قرار

میگیرد موقعی مورد رسیدگی قرار میگیرد که ابواب

سعادت و رفاه در سالیکه گذشت بر روی ملت ایران باز

بود (صحیح است) در موقعی این بودجه را بررسی فرمودید

که نعمات الهی بیشتر شامل حال مملکت ما شده و نوید

بتسالی اقتصادی بسیار درخشانی در پیش داریم (صحیح

است) در موقعی این بودجه را رسیدگی میفرمائید که

مژده مراجعت شاهنشاه و شهبانوی عزیزمان برای روز

دوشنبه دل هر فرد ایرانی را شاد کرده است (صحیح

است) (احسن است) قبل از اینکه وارد جزئیات بشوم باید عرض

کنم که من و همکاران همیشه کوشا بوده ایم که از نظر فنی

که هر سال در موقع بررسی بودجه میفرمائید بگیریم

بسی کندی که سال سیل بودجه بهتری تقدیم شما نمائید گان

محترم مجلس بکنیم تا اینکه روزی افتخار داشته باشیم

که یک بودجه بینهایت کامل و بدون عیب تقدیم بشود

(انشاءالله) ولی از آنجائیکه باید همیشه بودجه ای تقدیم

شود و باید همیشه انتقاد بشود و باید همیشه راجع به آن

صحبت شود بنده سعی میکنم که تا سرحد امکان بودجه

بهتری تقدیم بکنم ولی جا خواهد داشت همیشه بانظریات

شما تلافی شود و همانطور که همیشه با خلوص نیت عرض

کرده ام لایحه ای که تقدیم میکنم قانون بهتری تقدیم

ملت ایران خواهد شد و همین ترتیب بودجه بهتری

(احسن است) جناب آقای مرتضوی و جناب آقای

خواجه نوری به خیلی از سوالات و نکاتی که اینجا گفته

شد پاسخ فرمودند و دوستان من کار مرا سهلتر کردند ولی

تا به امروز بنده نمیدانستم که انتقاد هم کار سختی است

چون آدم معمولاً خیال میکند که انتقاد کار آسانی است

ولی بعد از اینکه فرمایشات جناب آقای پزشکپور و جناب

آقای رامید را شنیدم واقعاً دیدم که کار سختی است که

بودجه ما را انتقاد کنند (خنده نمایندگان) ولی خوب

اجباراً سیاست حزبی است و باید نظریاتی بدهند و بنکات

کوچک این بودجه رسیدگی کردند و شب در یک مجله فنی که

قرائت میکردم به این مطلب برخورد کردم که این او اخیر یک قمر

مصنوعی بهوا پرتاب نمودند برای آزمایش هوا ولی یک

خصوصیت عجیبی دارد که این قمر مصنوعی در مدار زمین

گاهی ۲۵۰ کیلومتر از زمین فاصله دارد و گاهی ۱۷۰۰

کیلومتر دور میشود انتقاداتی که بودجه باشد بی شابهت

به آن قمر مصنوعی نبود چون یک موقعی نزدیک مطالب

بودجه بود گاهی هم مربوط میشد به امور بسیار دور، امور

بسیار گذشته و آتی و چون بنده علاقه ندارم راجع به

گذشته صحبت کنم آینده را هم که با هم خواهیم دید

لذا با اجازه خانمها و آقایان بچند نکته ای که در اینجا

گفته شد و دوستان عزیز فرمایشاتی که کردند جواب خواهیم

داد قسمتهاً اینکه جناب آقای مرتضوی و جناب آقای خواجه

نوری پاسخ دادند بنده از آنها میگذرم جناب آقای پزشکپور

مثل یک طبیب حاذق سعی کردند این بودجه را بشکافند

من انتظار داشتم که ایشان یک عمل قلب باز کنند ولی

اکتفا به یک عمل جراحی آسان نیست کردند بنده علاقه داشتم

قلب این بودجه را باز میکردند و میدیدند که در پیش این

قلب چقدر امیدها هست، چقدر بزرگها هست، چقدر

قلب چقدر امیدها هست، چقدر بزرگها هست، چقدر

در خشنده گی هست و چه روزهای خوبی در پیش داریم (احسن) مسلماً بودجه ما آباندهست دارد يك عمل آباندهست هم مانعی ندارد چون میدانید گاهی بعد از عمل آباندهست مزاج مریض بهتر میشود و قویتر میشود از این لحاظ تشکر میکنم اینجا راجع به رقم کسری راجع سیاست مالیاتها راجع به وظایف دولت فرمایشاتی کردند باید عرض کنم ما خیلی از فرمایشات ایشان موافق هستیم و حتماً مطالبی که ایشان فرمودند در برنامه حزب ایران نوین نوشته شده ثبت شده و همه ما موافق هستیم (احسن) رقم کسری ناچیز ما در اینجا هم جواب بحضرتعالی میدهم هم بدوست عزیزم جناب آقای رامبد يك ۲۰۰ میلیون یا ۱۸۰ میلیون کسری، کسری است که در عرض سال ملاحظه کردید از بین میرود ما تخصیص اعتبار از بین میرود و تخصیص اعتبار يك امر بسیار مهمی است و بسا همیشه دستگاه نخست وزیر یعنی شخص نخست وزیر کنترل داشته باشد روی دستگاههای مختلف تا ببینند که چه دستگاههایی نقدتر و سریعتر باید پیش بروند و اجازه قسمتهایی کنندتر هستند که کمکهای بیشتری بکنند لهذا در عرض سال ملاحظه کردید سال گذشته توانستیم ۱۶۰ میلیون کسری را از بین ببریم و باز هم آمدیم اینجا جناب آقای رامبد حضورتان يك متمم بودجه تقدیم کردیم و متمم بودجه یعنی متمم بودجه بود به این معنی که در آمد بیشتری داشتیم و اجازه گرفتیم این درآمدها را خرج کنیم و مسلماً ما قسمتی از آن مخارج موافق هستیم و قسمتهای دیگر را هم حتماً دوستان دیگر موافق هستند و خیال میکنم که این بودجه بما کمک کرد که در رشته اقتصادی و توسعه اقتصادی بتوانیم با سرعت بیشتری پیش برویم و وظایف دولت بسیار سنگین است هر دولتی وظایف سنگینی دارد ولی اولویتها باید تعیین بشود گاهی راجع به اولویتها نظریات فرق میکند جنابعالی فرمودید ما باید سوخت مجانی، برق مجانی، تعلیمات مجانی و بهداشت مجانی تمام افراد را منظور کنیم، صحیح است اینهم يك روشی است ولی ما بدنبال آن روش نیستیم ما معتقد هستیم هر فرد فعال باید برائی پیشرفت مملکت کمک کند و باید درآمدی داشته باشد و زندگی شرافتمندانه ای داشته باشد ولی باید در

كمك توسعه کشور در آن قسمت که لازم هست بمقداری که لازم هست بتواند کمک کند و سهم خودش را هم بپردازد (صحیح است) کشورهایی هم بودند که با این سیستم شروع کردند ولی خود آن کشورها فقیر دارند آنها آمدند بطرف اینکه باید مقرراتی وضع کنند برای انسانهای برای کشور و خیال میکنم ما سعی کردیم از آنکه بیشتر میتواند کمک کند بیشتر کمک بگیریم و آنکه بیشتر کمک احتیاج دارد به او بیشتر کمک بدیم ولی این کمک گرفتن و کمک دادن برای ما ایرانیها يك قسمت ملی است برای ما يك سیاست روز نیست پس من خیال میکنم اگر ما گفتیم در معارس و دانشگاهها اشخاصی که میتوانند سهم خودشان را بپردازند سهم خودشان را بپردازند ناشخاصی هم که نمیتوانند سهم خود را بپردازند بپردازند اگر بخواهد باید نورافی پر کرد و از کلانتری محل اجازه گرفت این گذشته است امروز هو کنش که در دانشگاه فکر میکند باید کمکی داشته باشد ورقهای پر میکند مجرمانه میرد نزد رئیس دانشکده و به او وام میدهد چیز دیگری نمیدهند وام میدهند چون روزی هم او میرود سر کار وزیر میشود و کیل میشود امکان پرداخت را خواهد داشت و کمک خواهد کرد برای نسل آینده که نسل آینده هم بتواند با سرعت بیشتری پیش برود ما راهی که پیش گرفتیم ایدئولوژی که در نظر داریم آنرا از خارج نمیآوریم ما به آن ایدئولوژیهای خارجی اعتقاد نداریم نه بطرف کاپیتالیسم و سرمایه داری هستیم نه بطرف لیبرالیسم آزاد منش نه بطرف سوسیالیسم خیال میکنم انقلاب ایران راه ما را قسمت کرده و ما بدنبالش میرویم اگر روزی برنامه حزب ما را ورق بزیند و عنایت کنید و قرائت کنید ملاحظه میفرمائید از انقلاب ایران الهام گرفتیم و چنین برنامههای را برای هموطنانمان تجویز کرده ایم چه بهتر که همانطور که حس میکنم همه در برابر هدفها همفکر و هم نظر هستیم برنامه ای که راجع به آن صحبت کردید برنامه امید است امید يك ایران بزرگی است ایران پر عظمتی است ما سعی میکنیم تراههای میان بر پیدا کنیم سعی میکنیم فاصله ای که بین ما و کشورهای توسعه یافته موجود است با سرعت بیشتری پر کنیم لذا ملاحظه میفرمائید که اگر ما برنامه ای تقدیم

کردیم در این نامه چهارم اگر بودجه ای تنظیم میکنیم بر این امید است استدعا میکنم بشکافید بودجه را برنامه چهارم را بشکافید ببینید هر نقطه ای در این برنامه يك برنامه امید است برای يك ایران بزرگ و عظیم تر (احسن) راجع به شرکت نفت فرمودید شك و تردید نیست اگر عمل بنده با اقدامات شرکت ملی نفت آشنا بودید اگر از نزدیک میدانستید بی سرو صدا چه اقداماتی انجام میدهند برای حقوق ملت ایران اگر میدانستید رئیس آن چه وظایف سنگینی بهمده دارد (صحیح است) ملاحظه میفرمودید که بی سر و صدا بدون اینکه بهره برداری خصوصی بخواهیم بکنیم يك اقدامات عظیمی انجام میدهم تا فرمایش شاهنشاه که فرمودند در عرض ده سال باید شرکت نفت ایران یکی از بزرگترین شرکت های نفت جهان باشد انجام بگیرد (احسن) و حالا هم قول میدهم که اینطور خواهد شد (احسن) و آن زمان را هم جنابعالی وهم من خواهیم دید امروز نفت ایران بدست برائی زیر درفش ایرانی استخراج میشود بازارهای جهان فرستاده میشود امروز صبح جناب آقای رامبد گله کردند که چرا عده ای از وزرا اینجا نبودند جناب آقای رامبد وزیر دارائی مشغول مذاکره راجع به نفت بود عده ای از وزرا در کمیسیون سنا راجع به برنامه چهارم صحبت میکردند عده ای در جلسه علنی راجع به متمم بودجه صحبت میکردند ملاحظه میفرمائید که احترام ما بقوه مقننه مجلس شورای ملی و مجلس سنا بسیار زیاد است (احسن) سعی کردم هر جا عده ای از وزرا باشند نمیتوانند نظریاتی که لازم است بعرض آقایان نمایندگان مجلس شورای ملی و سناتورهای محترم برسانند و لذا گریخته هم چند دقیقه ای در موقعی که فرمایشاتی میکردید از جلسه خارج شدم بخاطر این بود که شاهنشاه بسبب تلفن فرمایشاتی داشتند که چند دقیقه ای طول کشید بدانید که احترام ما بقوه مقننه یعنی احترام به ایران یعنی احترام به قانون اساسی (احسن) چطور میشود که دولت احترام نگذارد اگر قانون اساسی باشد دولتی نیست پس بنده اطمینان میدهم که من و همکارانم همیشه این احترام را به مجلسین و قوه مقننه داریم

(احسن) راجع به نظام وظیفه فرمایشاتی کردند میدانید که من شخصاً و عده ای در اینجا به نظام وظیفه علاقه داریم ما افسر بودیم و هنوز هم هستیم و در ذخیره هستیم مسلماً این روحیه را به لشعوری راهم داریم خود جنابعالی هم حتی دارد لذا ملاحظه میفرمائید اگر در اینجا صحبت يك رقم خیلی کوچکی شده نباید فراموش کنید بر کردیم به چند دوره قبل چند سال پیش و بگوئید این رقم از کجا آمده از امسال معاف وجود نخواهد داشت تمام مشمولین در خدمت وظیفه انجام وظیفه ملی خواهند کرد (احسن) جنابعالی هم با آن مخالف نیستید (بزرگپور) کاملاً موافقم) متشکرم (دکتر صدر) فقط گفتیم آن رقم کوچک هم برداشته بشود) اگر کسی در گذشته افتخار خدمت نداشته و امروز هم میتواند قانوناً معاف بشود اگر فکر کند تکفل دارد یا مریض باشد و افتخار انجام وظیفه را ندارد و از او مبلغی نمیگیرند ولی عده ای چون پدافتها احتیاج نبود چند سال پیش اینها معاف شدند طبق قانون در آن موقع این اشخاص فکر کردند که به آنها ظلم شده که خدمت وظیفه شان را انجام نداده اند برای اینکه دلشکسته نشوند گفتند که يك کمکی خودشان بکنند به مملکتشان (احسن) ناراحتی ندارد مبلغی پرداخت میکنند که سهمیم باشند در بزرگداشت ایران پس استدعا میکنم که از این موضوع خیلی ناراحت نشوید نظام وظیفه يك وظیفه ملی است و نه تنها يك وظیفه عبومی است بلکه اصولاً هر فرد ایرانی داوطلب آن است (احسن) راجع به آموزش و پرورش فرمودید مسلماً حق هر بچه ایرانیست و هر فرد ایرانی است که بتواند آموزش کافی داشته باشد مثل اینکه به برنامه های مبارزه با بیسوادی و برنامه های آموزش و پرورش این مملکت توجهی نفرمودید در برنامه چهارم به رمضان رسید که امیدوار هستیم در آخر برنامه چهارم ۹۳ درصد اطفال ایرانی در شهرها در مدرسه باشند و ۷۰ درصد در روستاها و بعد در برنامه پنجم شخصی نباشد در ایران که بیسواد باشد (احسن) برنامه است، اگر من بخواهم این برنامه را در عرض ۵ سال انجام بدهم امکان پذیر نیست باید مدرسه ساخته بشود باید روستا ها در قطب های

کشاورزی و صنعتی متمرکز بشوند تمام این کارها انجام گرفته تمام این برنامه‌ها آماده شده خود جنابعالی اطلاع دارید بنده نمیگویم چرا ۲۰ سال پیش این کار را نکردند حتماً ۲۰ سال پیش يك اشکالاتی بود ولی ما که از يك رفاه بیشتری و از يك ثبات بیشتری بهره‌مند هستیم وظیفه ما این است که برنامه داشته باشیم و اگر معتقدید که برنامه طولانی است بفرمائید از کدام قسمت این برنامه چهارم کم کنیم و باین قسمتی که فرمودید اضافه کنیم بنده عقیده دارم اینهم اضافه بشود میفرمائید از قوای انتظامی یا دفاعی کم کنیم؟ (چند نفر از نمایندگان - هرگز) ما آمدم بر نامه‌های حضورتان تقدیم کردیم و شما عرض میکنم برنامه‌ای است که باید باظرافت انجام دهیم چون کارآسانی نیست قوای دفاعی خودمان را تقویت میکنیم بجداعلی (احسن) ولی بهیچوجه توسعه برنامه اقتصادیمان راه فراموش نمیکنیم و هر دور باهم انجام میدهم و حتماً با همکاری شما انجام پذیر خواهد بود اگر اشکالی داشته باشیم می‌آئیم خدمتتان عرض میکنیم و اطمینان داریم اگر اشکالی باشد در آن دقیقه ما تمام نکات دیگر را فراموش میکنیم تا راه‌حلهایی پیدا کنیم و این برنامه‌ها انجام بگیرد راجع به سیاست مستقل ملی فرمودید خیلی خوشوقتیم از فرمایشات شما بنده در اینجا در موقع تقدیم بودجه عرض کردم تاریخ به آن طرف و به آن سمت حرکت میکند که انسانها خواهند ما ایرانیها میدانیم که بچه‌طرف حرکت نکنیم و شک و تردیدی نیست که به سیاست مستقل ملی ما بپردازیم و برای يك ایران عظیم، ایرانی است که در قلب فرداً فرد ما موجود است راجع به برنامه‌های الکترونیک و مرکز تحقیقات علمی اتمی و فضائی صحبت کردید استدعا میکنم اگر روزی وقت داشتید تشریف بیاورید پرونده‌های ما را به بیید موجود است وزیر است و تلگراف قرارداد مرکز الکترونیک را بزودی امضاء میکند مرکز اتمی دانشگاه آماده است بفرمائید ملاحظه کنید دانشگاه آریامهر مرکز فضائی تشکیل داده این مراکز خیال میکنید باید عمارت بزرگی داشته باشند که معنای تحقیقات علمی داشته

باشد تحقیقات علمی ما در مغزهای خودمان خواهد بود در هر جا که هستیم اطاق مرمز احتیاج ندارد مغزهای متفکر احتیاج داریم که آنرا هم داریم اینها در بودجه نیست بودجه عمران را ورق بزنید ما يك درصد درآمد ملی مان را برای تحقیقات خرج میکنیم شما میدانید که کشور بلژیک نیم درصد درآمد ملیش را برای تحقیقات خرج میکند کافست که مملکت ما يك درصد از درآمدش را برای تحقیقات علمیش خرج نکند ما اعتقاد داریم و ایمان داریم که باید تحقیقات علمی در کشور ما بشود ما اگر از استعمار خارجی در قسمت‌های دیگر دور شده‌ایم نخواهیم گذاشت که مغزهای جوانان ما را استعمار کنند (احسن) اطمینان داشته باشید با هم همفکر هستیم (یزشکیپور - در بسیاری دیگر از راهها) و حتماً راجع به طرح‌های اطلاعات صحبت فرمودید ما بزودی در سال ۱۳۴۷ يك مرکز بخش صدای دوهزار کیلوواتی خواهیم داشت که شروع بکار خواهد کرد عظیم‌ترین مرکز بخش صدا در دنیا است (مبارک است) يك مرکز بخش صدای امواج کوتاه ۲۵۰ کیلوواتی هم در سال ۱۳۴۷ شروع بکار میکند در آنوقت صدای ایران نه تنها در تمام روستاهای ایران و نه تنها در برون زمین (خنده نمایندگان) بلکه تا آنسوی مرزهای دنیا خواهد رفت راجع به بیمه‌های همگانی باید عرض کنم که شاهنشاه فرمان آن را صادر کردند ما الان با سازمان بیمه‌های اجتماعی صحبت میکنیم که تاجه حدودی میتوانست وظایف خود را توسعه بدهد و ضمناً با شرکت‌های بیمه خصوصی هم داریم صحبت میکنیم تا يك طرح کاملی تهیه و تقدیم قوه مقننه بشود، شاهنشاه در کتاب انقلاب سفید و دیگری از فصول مهم بیمه‌های همگانی را گذاشته‌اند؛ اطمینان داشته باشید این دولت وظیفه خود میدانند چنین لایحه‌ای را تقدیم حضور محترم شما بکنند. راجع به شرکت‌های سهامی زرعی فرمودید و جناب آقای رامبد هم صحبت فرمودند اولاً ایشان فرمودند در سال جدید ۱۰۰ هزار نفر را می‌آوریم جزو شرکت‌های سهامی زرعی اخیر ۵۰۰ هزار نفر، خیال میکنید که این وزیر فعال اصلاحات ارضی با ۱۰۰۰۰۰ نفر اکتفا میکند؟ موارد دیگر و جوش

در بخش‌های عمرانی گفته شده اگر دفترچه برنامه چهارم بگردد بزود در یکی از صفحاتش این ارقام را خواهید دید. در سال ۱۳۴۷ که پیل اول تشکیل شرکت‌های سهامی زرعی است علاوه‌تاً از این شرکت‌ها تشکیل خواهیم داد و ملاحظه خواهید فرمود که از این لحاظ هم در سال ۴۸ با چسب غشایی بیش می‌رویم شما اطمینان میدهم در این قسمت هم ما فکر کرده‌ایم از لحاظ آب و برق ۵۲ میلیارد اضافه کردیم این رقم کلانست که انجام خواهیم داد فرمودید که چرا ما بودجه وزارت علوم رابه این کمی گذاشته‌ایم بنده نمیدانم چرا. وقتی بودجه‌های جاری بالامی‌روند و براد میگیریم موقعی هم که یابین می‌آوریم شما این را میگیرید مسلماً ما هر بنده‌ها را بالا نخواهیم برد و زیادی خرج نخواهیم کرد برای لابراتوار و توسعه دانشگاه‌ها از آن يك درصد درآمد ملی استفاده میکنیم این بودجه جاری است، متخصصین هستند ما را تشویق نکنید که برویم بطرف خرج کردن برای کارمند. اگر شما مخالفید بنده هم مخالف هستم منظور درباره وزارت تولیدات کشاورزی کنه دستگاه‌های عظیمی زیر نظر دارد، قند، چای، شکر، دخانیات و دستگاه‌های جدیدی که بطرز جدید شروع بکار خواهند کرد. جناب آقای رامبد راجع به شاعر اسلامی که فرمودید مسلماً تحکیم ایمان مهمترین کاری است که باید انجام شود، ما ایمان داریم، ایمان بيك‌دین مرفی داریم چرا آن را واقعاً توسعه ندهیم؟ ولی آن تنها وظیفه دولت نیست وظیفه فرداً فرد ملت ایران است که اول آن ایمان را در قلبش داشته باشد و اول آن اعتقاد را سخا داشته باشد و بجه‌ها باید در درمان مادرشان دارای ایمان شوند بعد در مدرسه محکمتر بشود. فرمودید که چرا دولت طبق قانون اساسی بودجه را در ششماه دوم نیاورد من خیال میکنم بودجه را در ششماه دوم تقدیم کردم! (خنده نمایندگان) وسیعی کردیم امسال بهتر از سال گذشته و چند روز زودتر تقدیم بشود اگر هم يك روز قبلاً از آخر ماه گذشته تقدیم کردیم من انتظار داشتم قبل از بازگشت به مشهد بودجه را من پس میدادید! (خنده نمایندگان) ولی باید عرض کنم که سعی خواهیم کرد واقعاً بودجه ایمان را زودتر تقدیم کنیم البته گاهی مواج با اشکالاتی

میشویم و آن اینست که در يك کشوری در حال توسعه و کشوری که با سرعت پیش میرود (یزشکیپور - در حال جهش) بلی در حال جهش واقعاً گاهی بدست داشتن ارقام صحیح که ما آن دوست میلیون ۱۸۰۰ میلیون تومان رانداشته باشیم کار دشواری است و باید عرض کنم مسلماً آن روزی که بودجه تقدیم شما کسر بمان ۸۰۰-۹۰۰ میلیون تومان بود ولی با کار مداوم و مساعی همکارانم در دفتر بودجه و همینطور وزارت دارائی که باید از آنها تشکر کنم توانستیم بودجه‌های چنین دقیق را خدمتتان تقدیم کنیم ولی سال آینده سعی میکنیم باز چند روزی زودتر از این حضورتان تقدیم شود که جنابعالی هم بتوانید آن را تا پانزدهم اسفند بمایس بدهید و آن چند روز عید مشغول تهیه سوغاتی باشیم شما که بفکر ما نیستید اقبال بگذارید ما بفکر شما باشیم فرمودید که چرا راجع به نفت مین اینجا اظهاراتی کردم من خیال میکنم وظیفه دولت است که همیشه تمام اطلاعاتی که دارد در دسترس قوه مقننه بگذارد (احسن) خیال میکنم که وظیفه رئیس دولت است که هیچ کاری محرمانه نسبت به مجلس نداشته باشد اگر اطلاعاتی داشتم در اختیارتان گذاشتم پس خرده نگیرید که چرا این اطلاعات را در اختیارتان گذاشتم چون نگفتم که آنها موفق بکاری میشوند، آن روزها دیگر گذشته است، گذشته (احسن) صحبت از ذخائر ارزی و قیمت‌ها فرمودید از نان بزرگ و کوچک فرمودید از آزاد صحبت کردید از نانوا و شاگرد نانوا گفتید، بله ارقام ذخائر ارزی را الآن خدمت شما تقدیم میکنم، صحیح است ما ذخایر عظیم ارزی کافی داریم قیمت‌ها را ملاحظه کردید تقریباً ثابت بود، پس اندازها در بانک‌ها بد نیست هر چند در این اواخر یعنی این روزها مقدار زیادی از پول‌ها از بیس انداز خارج میشود و میرود بطرف مصرف این از يك طرف نشانه آن است که ملت ایران از رفاه بیشتری برخوردار است و مردم با علاقه بیشتر می‌روند بطرف آماده کردن خود برای سال نو. در نظر گرفتن سنن قدیمی ملی ما ولی این نان بزرگ، بزرگتر خواهد شد آردش هم بهتر خواهد شد ملاحظه فرمودید به فضل و رحمت الهی امسال از لحاظ زراعت غشای خواهیم بود که، نانوا و شاگرد نانوا هم در آمد بیشتری داشته باشند،

عیبی ندارد نان بیشتری میخورند از همان نان استفاده خواهند کرد پس ملاحظه میفرمائید که در این قسمت ما هم سعی میکنیم که چنین برنامه‌ای داشته باشیم ولی ارقام فرمودید که با اجازه نان متخصص اقتصادی بودجه حزب مردم که تهیه کرده بود بعضی از این ارقام را به سوی هم نگذاشته بود و گاهی مقایسه درست نبود فرمودید رقم مربوط به درآمد ناخالص ملی ما بودجه نسبتش چیست صحیح است متخصص جناب عالی بودجه آمریکا و انگلیس را گرفته بود ولی بودجه دولتی را گرفته بود بودجه ایالات آمریکا نگرفته بود که بایستی اضافه کنید بودجه ایالات انگلیس را نگرفته بود که باید اضافه کنید آنها مستقلاً متخصص شما بودجه شرکت‌های دولتی و غیر دولتی را نگرفته بود که ما آوردیم که شما حساب بکنید آنطوریکه جناب عالی حساب کرده اید ارقام فرق میکند مال پاکستان ۲۴/۵ درصد است باز هم میگویند طبق محاسبات آمریکا بانی ما میرسیم به ۴۳ درصد صحیح است ولی اگر ما بتوانیم خودمان را مقایسه کنیم با ارقام آنها، خیلی از آنها دورتر نیستیم یعنی در کشور ما چون بخش خصوصی تازه شروع بکار کرده دولت با آنها در بسیاری از کارها فعالیت میکند که انشاء الله با سالهایی که در پیش است تمام این فعالیتها به بخش خصوصی واگذار گردد جناب عالی هم در هر کدام علاقه دارید قدم جلو بگذارید در هر حال اطمینان داشته باشید رشد ما بدنبال نبود بنده اگر علاقه دارید عرض کنم رشد کشاورزی در سال ۱۳۴۵-۴۰ درصد بود در سال ۱۳۴۶ هم سه درصد بود استخراج و محصولات معدنی ده درصد تولید فرآورده‌های نفتی ۲۳ درصد، ساختمانی ۱۵ درصد، آب و برق ۲۵ درصد، حمل و نقل ۸ درصد، بانکداری ۱۰ درصد بازار گانی ۱۰ درصد، کرایه مسکن ۷ درصد، خدمات دولتی ۱۵ درصد خدمات خصوصی ۷ درصد یعنی تقریباً ۱۱ درصد بنده خیال میکنم رشد ۱۱ درصد رشد خوب است و همانطور که فرمودید بنده قبول دارم در سالی که در پیش داریم ما باید خیلی دقیق باشیم ارقام را نگاه کنیم چراغ فرمزها را همیشه روشن کنیم و امیدوارم سال بعد بتوانیم چنین رشد خوبی را حضورتان تقدیم کنیم (احسنت) جناب عالی يك

مثالی یا تشبیهی فرمودید که باید آنرا تصحیح کنم فرمودید ما وقتی که جهش میکنیم باید مواظب باشیم که آنطرف جوی گل نباشد و مواظب باشیم کجا یا همان را روی زمین میگذاریم ولی من میگویم ما که جهش میکنیم دیگر یا همان را روی زمین نمیگذاریم این را اطمینان داشته باشید جهش این نیست که آنطرف پسا یا همان را روی زمین بگذاریم جهش ما مثل این است که سوار يك طیاره بشویم و میرویم کسی که جهش میکند دیگر فکر گل و خاک و خشت نمیکند ما فقط باید مواظب باشیم طیاره مان با ماشینهای الکترونیکی مان خیلی خوب باشد (احسنت) ارقام فرمودید که بعضی از اینها را باید بنده تصحیح کنم اقتصاد ایران در سال ۱۳۴۶ رشد اقتصادی پانزده درصد بود نوسه مجموع بخش خصوصی و دولتی درده ماهه اول سال ۱۹/۶ میلیارد بود که به ۲۸ میلیارد و ۶ میلیون رسید در ۴۶ ملاحظه میفرمائید يك خرده‌ای ارقام فرق میکند ولی ما با سرعت خوبی پیش رفته‌ایم راجع بقند فرمایشانی کردید باز هم قدری کم لطفی فرمودید راجع بقند و شکر چون ما کار را ببخش خصوصی دادیم و چون داریم قدم قدم از کار قند و شکر بیرون می‌آئیم ۱۳۰ میلیون تومان کمتر در آمد داریم خود جناب عالی فرمودید که نباید ما در اینکارهای تجارتهای ما هم توجه میفرمائید که ما از این بازار از این کار داریم بی‌بوش بی‌بوش خارج میشویم لذا در این قسمت هم فکر میکنم هم فکر باشیم و سال گذشته گفتید و ما دنبال اینکار هستیم راجع بودجه نخست وزیری نکاتی فرمودید این بودجه نخست وزیری را روشن کنم متعلق به نخست وزیر نیست این اعتبار دولت برای کارهایی است که توی مملکت انجام میشود ولی اعتباری برای آن تخصیص داده نشده من سیاستهای مهم را نمیگویم که در اینجا شاید باید باز گویند مثالی از يك سیاست کوچک میزنم يك سیلی پیش می‌آید برای این سیل که اعتباری نیست بودجه و اعتبار هیئت دولت برای این است که ب يك تصویر برنامه هیئت دولت می‌آلنی برای اینکار تخصیص داده شود و تمام این مبالغ با امضاء تمام وزراء و در هیئت دولت مصرف میشود خیال نکنید که در اختیار شخص نخست وزیر و برای کارهای مربوط به شخص نخست وزیر است

این را خواستم روشن باشید که بهیچوجه اینطور نیست یکی هم فرمودید تریزین منزل نخست وزیر نبود نمیدانم این تریزین منزل نخست وزیر چی است اگر از چهار میلیون است که مادر بودجه گذاشته‌ایم برای ساختمان نخست وزیری یعنی دستگاہهای پر لکنده نخست وزیری که در ۸۷ عمارت هستند و قرار است با این چهار میلیون تومان وزارت آبادانی و مسکن عمارتهای را در همین باغ نخست وزیری بسازد که تمام کارمندان آنجا جمع بشوند فکر کردیم در در ده سال از این تر از اجاره‌ای است که ما میپردازیم و حتماً برای این که تعمیلی بودجه نشود نخست وزیری نقل کرده که در چهار سال این اعتبار را از آن اعتبار دولت از باقی مانده‌اش در آخر سال استفاده کند ولی برای نخست وزیر شاهنشاه، خودشان يك قصری را مرحمت فرمودند که نخست وزیر ایران محلی را داشته باشد برای پذیرایی بنده چون خیال میکنم با هم همسایه هستیم در جای خوبی آنجا را خانه نخواهیم کرد آنجا را آماده خواهیم کرد برای پذیرایی و این مرحمت شاهنشاه است و تمام کارهایی که انجام میشود بدستور خودشان و مرحمت خودشان است پس خواستم روشن باشد اینها تریزین منزل نخست وزیر نیست ولی مسلماً بدانید دفتر نخست وزیر شبیه منزلش است چون از هفت صبح میرود آنجا ناده شد اما گلهای خیال میکنم از طرف جناب عالی گفته شد که دولت مانع انتشار سخنان آقای یزیشکیور شد والله دولت اگر متین هستم با وزراء که ما مقصرت هستیم اگر نخست وزیر مجبور است هفت ساعت بنشینند و مطالب شما گوش بدهند آفتابنیکه آن بالا نشسته‌اند که مجبور نیستند (اشاره به لژ خبرنگاران) ولی آنطور که من اطلاع پیدا کردم مذاکرات مربوط بودجه در جریان گویا گذاشته میشود با صدای خود آقایان و مقداری را هم شاید آمشب (چند نفر از نمایندگان - بیانات آقای رامید را منعکس کردند) در هر صورت اطمینان داشته باشید که نظریات آقایان را که در تریزین دولت است مسلماً بسمع تمام مات ایران میرسانند (خنده نمایندگان)

نخست وزیر - جناب عالی راجع باین کارخانجات دولتی ایراد گرفتید خیلی قابل ایراد گرفتن است ولی فراموش نکنید این کارخانجات دولتی روزی ساخته شده‌اند که کارخانه در ایران نبود و این کارخانجات خصوصی فعلی هم بیشتر مدبرانشان همان مدبران و کارمندان سابق شرکت‌های دولتی هستند ولی بنده عرض میکنم تدابیری اتخاذ کرده‌ایم که این کارخانجات را هم بفروسیم منظور فقط این است که ما يك مقدار کمتر لی داشته باشیم که بمصرف کننده اجحاف نشود و بهیچ وجه سیاست دیگری نداریم و برعکس تشویق بخش خصوصی یکی از سیاستهای مهم این دولت است گاهی بخش خصوصی از عراضی که من و همکارانم میکنم ناراحت میشوند خوب آن کسی که بشخصی علاقه دارد حقایق را هم میگوید نباید حقایق ناراحت کننده باشد باید بنشینیم راه‌های پیدا کنیم من خیال میکنم بخش خصوصی در این مملکت واقعاً در این چند سال اخیر يك کارهای بسیار عظیم انجام داده و باید تشویق بشوند ولی از طرف دیگر ملت ایران باید در این حدود در يك حد معین کمک کند برای توسعه بخش خصوصی و اگر این وجه مشترک را پیدا کنیم هیچ گونه اشکالی ندارد و من اطمینان میدهم این وجه مشترک پیدا میشود و اشکالی نیست راجع به کارخانه پتروشیمی اوره و آمونیاک فرمودید این را هم باید عرض کنم که متخصصین حزب مردم در این قسمت اطلاعاتشان درست نبود جناب عالی فرمودید اوره ۹۰ دلار است و این درست نیست رقم ۷۰ دلار درست است ولی شما عرض میکنم که ما اگر بایکی شريك هستیم برای این است که با بازار پیدا کنیم خیال نکنید که دنیا نمیداند کارخانه‌ها بشخصطور عمل کند ما نفت خام بیشتر از نفت تصفیه شده میفروشیم چون هر کشوری میخواهد خودش تصفیه کند او هم میخواهد تصفیه خانه داشته باشد میخواهد کار برای مردمش ایجاد کند ملاحظه میفرمائید در مورد آمونیاک و اوره هم اینطور است یا هندوستان الان داریم مذاکره میکنیم اوره بفروشیم ولی اگر او نخرد چکار کنیم فراموش کنیم نه نباید بگذاریم بازارها از دستمان بیرون برود اگر بنده عرض کردم که باید تمام صنایع ما يك بای آنها بطرف تجارت خارجی دراز

یزیشکیور - سر معلوم میشود آنچه را هم که جناب عالی بآن علاقه دارید عمل نمیکند.

باشد برای این است که اگر امروز بازار بدست نیابیم دیگری این بازارها را از دست ما خواهد گرفت موضوع دیگر که فرمودید راجع به درآمد سرانه است و ارتباط با صنعتی شدن، اگر فرمایش شما را از نظر تصور بنا قبول کنیم بزرگترین کشور صنعتی دنیا که به دست است چون درآمد سرانه اش سه هزار دلار است بزودی اوطین هم بجائی خواهد رسید که درآمد سرانه اش به هزار و خردای دلار میرسد خیال نمیکنم این وجه مشترک زیادی بین درآمد سرانه صنعتی بودن باشد درآمد سرانه نیوزلاند را که بگیریم زلاند جدید یک کشور کشاورزی است ولی درآمد سرانه اش یکی از درآمدهای مهم دنیا است ملاحظه میفرمائید میخواستیم عرض کنم که وجه مشترک کشاورزی نیست ماسلاماً آن حدود ۲۰۰ دلار را گذرانده ایم بحمدالله و انشاءالله در آخر برنامه چهارم هم حدود ۳۰۰ دلار را میگذرانیم و سال های بعد هم با کمک خانمها و آقایان یک ارفاقه سالانری خواهیم داشت ولی رقم ما رقمی است که در برابرش زحمات یک قلمتی خواهد بود در رقم بعضی کشورهای زحمانی بسیار فرمودید چند نفر باستی در دانشگاههای ما باشند عددها بسیار زیاد نفر رسد بنده هم علاقه دارم امیدواریم آخر برنامه پنجم و شروع برنامه ششم راجع به آن با هم صحبت بکنیم (خنده نمایندگان) راجع به علامه فرمودید از سابقگانی خوب جنابعالی تقدیر میکنم صحیح است چنین کاری شده ولی حقتش این بود که امروز صبح که جنابعالی صحبت میفرمودید میگفتید که هشتاد درصد آن پستخانه ساخته شده و انشاءالله تا آخر سال دیگر ما هم میرویم آنجا برای افتتاحش و عکس ما را هم با هم در روزنامه اطلاعات میگذارند و باین بفرضتان برسانم که ۴۰۵ دفتر پستی در سال جاری ساخته شده علمده هم یکی از آنهاست عقب مانده بود مسائلی ندارد نکات دیگری هم فرمودید که زیاده بود بنده اکتفا میکنم میگویم ما در یک زمانی زندگی میکنیم که در خیلی از نقاط دنیا ناراحتی و ناسامنی موجود است و چاره هایی که بطرف صلح میروند تا آشنا هستند ولی اگر در چهار چوب کشور خودمان نگاه کنیم بیاندازیم ببینید از یک ثبات عالی رفاه عالی برخوردار

هستیم (صحیح است) و اگر سفری بمملکت خودمان بکنیم و نگاهی بیاندازیم ببینیم کارهای عظیمی انجام گرفته اگر هم اشکالاتی داریم و جنابعالی و آقای پزشکپور انگشت زوی، بعضی از اشکالات گذاشتید سعی خواهیم کرد با هم آن اشکالات را از بین ببریم ایران همیشه در تاریخ پر عظمت خودش نشسته و فرازهایی داشته ولی همیشه برای عظمت و احیای خودش ایران و افرادی را آن نیروی لازم را داشته است و در این دوران هم دارند شاهنشاه ما با انقلاب عظیم شروع کرده اند و وظیفه ماست که با راهمائی برای توسعه پیشرفت مملکت خودمان و احیای مملکت خودمان پیدا کنیم در این دنیا پر تلاطم که سرعت پیشرفت علوم و جنگ های ایدئولوژی بین بلوکهای بزرگ موجود است برای ما وظیفه ملی است که توسعه و رونق کشورمان را فردا فردا بفرمایند ايمان داشته باشیم و این وظیفه ملی را انجام بدهیم ولی هیچ وقت فراموش نکنید که ایران همیشه ایران است ایران باید ایران بماند ایران از ایرانی الهام بگیرد (صحیح است) از ایرانی تعلیم بگیرد و در همین جا برای خودمان کار میکنیم (احسن است) بنده سؤال میکنم آیا ممکن است شخصی در این مملکت باشد که فکر نکند که ایران باستانی از دول بزرگ دنیا باشد پر عظمت در کشاورزی در صنعت در قوای دفاعی در همه قسمت ها بجز یکی دو نفر خدا نماند کمزراه اگر نه خیال میکنم ما همیشه برای عظمت ایران برای این که ایران وزنه ای در سیاست بین المللی باشد کوشیده ایم (صحیح است) و حتماً برای شما خانمها و آقایان پوشیده نیست که شاهنشاه چه زحمانی در این راه کشیده اند (صحیح است) من خیال میکنم هیچ وقت در تاریخ ایران به این حد جنس ساخته نشده عمارت ساخته نشده هیچوقت به این اندازه فرزندان ایران در دسترس نبوده اند (صحیح است) هیچوقت پول ما به این محکمی نبوده هیچوقت اعتبار ما در خارج به این اهمیت نبوده (صحیح است) اگر هم در بودجه ما گاهی نکات کوچکی بود به بخشید در مقابل این عظمت آنرا نادیده بگیرد ما تنها اعتبار در خارج نداریم الان بخارج اعتبار میدهم خودتان تصویب فرمودید اولین

و ایران را بیک کشور دوست خودتان تصویب فرمودید پس ما بجائی رسیدیم که میتوانیم برای کمک به انسانها در دنیا ما هم سهمی داشته باشیم سهم مساوی سال بیشتر خواهد بود خیال میکنم افتخار این مجلس خواهد بود که برنامه چهارم این برنامه جهشی ایران و برنامه بزرگ ایران را تصویب کرده اند و با تصویب این بودجه شما نیروی لازم را خواهید داد که آن برنامه چهارم را انجام بدهیم برنامه ای است که از شما پوشیده نیست ما و شما قدم بگذاریم برای اجرای این برنامه دست بدست هم میدهم و همکار خواهیم بود همچنانکه در گذشته بودیم و اطمینان داشته باشید این دولت با خلوص نیت اشکالات را از دست شما بجا آورد اگر ما میخواستیم برای بودجه ما ماتیك و سرخاب و ابرو بکشیم چیزهای دیگر میآوردیم ما میخواستیم شما بتوانید بودجه را بنشیند و نظر بدهید جناب آقای رامبد من اعتقاد دارم که هر فرد ایرانی نه تنها میتواند بلکه وظیفه اش است که در کار مملکتش مؤثر باشد چه رسد به مجلس که منتخب ملت ایران است اطمینان داشته باشید که هیچ وجه ما چیزی را از شما پنهان نخواهیم کرد همیشه تمام اطلاعات در اختیارتان است و مسلماً هم بطور که گفتیم قلب این بودجه را بساز کنید و ببینید چقدر امیدها چقدر عشق در این برنامه هست بعداً باید نسبت ها را فراموش کنید اگر هم در این بودجه ما معایبی است فرمودید اصلاح میکنیم منتظر نباشید که سال بگذرد و سال دیگر آخر اسفند ۴۷ به بنده بفرمائید این بودجه است ما که با هم دوست هستیم اشکالات را در عرض سال بگوئید، یک ماه دیگر بگوئید، دو ماه دیگر بگوئید ما که معتقد نیستیم انحصار قهرم و شعور و اطلاعات مزبوط به ماست بهیچ وجه ما هیچوقت چنین انتقادی نداریم من در این جا میگویم وطن پرستی انحصار من و همکاران من نیست متعلق به هر فرد ایرانی است بما بگوئید چه چیزی را مکتوم نگه نمیداریم ضمناً باید از جناب آقای دکتر خطیبی و جناب آقای مهندس ارفع که با حوصله گوش دادند تشکر کنم و الا خداوند متعال سلامتی مهندس ریاضی دوست واقفاً عزیزمان را بخوایم (احسن است) و بزودی در خدمت این لایحه بسیار مهمی را

بیاوریم به مقدار اینکه این لایحه بنظر شما رسید تغییر ندادید که هیچگونه تعصب نیست هیچگونه تعصب نداریم لایحه باید بدفع مملکت و ملت باشد همانطور که گاهی متخصصین جنابعالی ارقام ناصحیح داشتند متخصصین ما هم ممکن است ارقام ناصحیح بدهند ما هم باز گو میکنیم هیچ فرقی نمیکند انشاءالله که همه موفق باشیم ما و شما چنین برنامه های سنگینی را بشمار برسانیم که رضامندی شاهنشاه و ملت را بدست بیاوریم (احسن است - احسن است).

نایب رئیس - نظر دیگری در کلیات نیست؟

رامبد - بنده از توجه و فرمایشات جناب آقای

نخست وزیر تشکر میکنم (احسن است).

نایب رئیس - چون نظر دیگری در کلیات نیست به

وزود در شور ماده واحده رأی میگیریم از خانمها و آقایانی

که موافقت خواهند میکنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند)

تصویب شد. ماده واحده مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده واحده - بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور شامل

درآمدها و هزینه های وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و

مؤسسات انتفاعی و بازرگانی وابسته بدولت و مؤسسات

عام المنفعه کلا از حیث درآمد بالغ بر ۲۷۴۵۷۹۵۹۳۰۰۰

ریال (دویست و هفتاد و چهار میلیارد و هفتاد و نه میلیون و

پانصد و نود و سه هزار ریال) و از حیث هزینه بالغ بر

۲۷۴۵۷۹۵۹۳۰۰۰ ریال (دویست و هفتاد و چهار میلیارد و

پانصد و هفتاد و نه میلیون و پانصد و نود و سه هزار ریال)

میشود.

درآمدهای عمومی بمبلغ ۹۰۲۸۴۹۲۱۰۰۰ ریال

(نود میلیارد و دویست و هشتاد و چهار میلیون و نهصد و

بیست و یک هزار ریال) و هزینه های از محل این درآمدها

نیز بمبلغ ۹۰۲۸۴۹۲۱۰۰۰ ریال (نود میلیارد و دویست و

هشتاد و چهار میلیون و نهصد و بیست و یک هزار ریال) تصویب

و بدولت اجازه داده میشود درآمدهای مزبور را وصول و

در حدود درآمدهای وصول شده هزینه های مستمر و غیر

مستمر وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و همچنین کمکها و

اعتبارات سایر دستگاههایی که در جدول منضم به این قانون

از مهمل درآمدهای عمومی منظور شده است بر اساس تخصیص اعتبار و بارعبایت مقررات و قوانین مربوط و تبصره های زیر پرداخت نماید.

درآمدهای برنامه عمرانی کشور و هزینه های که از محل آن تأمین میشود و همچنین درآمدها و هزینه های مؤسسات انتقائی و بازرگانی وابسته بسدولت و مؤسسات عام المنفعه بموجب قوانین و مقررات و اساسنامه مربوط بخود قابل وصول و مصرف خواهد بود.

تبصره ۱۶- الف - وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی در صورتی میتوانند درآمدهای اختصاصی خود را بمصارف مربوط برسانند که ضمن درآمدهای اختصاصی در بودجه کل کشور منظور و در حسابهای خزانه متمرکز شده باشد. وجوه درآمدهای مزبور به هر مبلغ که وصول شود طبق مقررات مربوط قابل مصرف خواهد بود و خزانه مکلف است بلافاصله پس از وصول درخواست از وزارتخانه یا مؤسسه ذربط مبلغ لازم را در اختیار بگذارد.

ب - تمرکز وجوه حاصل از سبابت سهم آموزش و پرورش و سهم بهداری و سهم کتابخانه عمومی از درآمدهای شهر داریه و درآمد اختصاصی دانشگاهها و دانشکده ها و بیمارستانهای تابعه و مؤسسات آموزشی و کتابخانه ها و موزه ها و بناهای تاریخی. درآمدهای محلی که بوسیله انجمنهای بهداری از منابع غیر دولتی تحصیل میشود و همچنین درآمدهای حاصل از فروش تولیدات مسراکز آموزش حرفه ای وزارت کار و امور اجتماعی در خزانه الزامی نخواهد بود.

پ - کلیه وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی موظفند صورت کلیه درآمدهای اختصاصی خود را از هر منبعی که باشد و هزینه هایی را که از محل آن صورت میگردد هر سه ماه یکبار بوزارت دارائی و دفتر مرکزی بودجه ارسال دارند.

تبصره ۲۰- الف - نقل و انتقال اعتبار مواد هزینه و یا برنامدهای هر دستگاه از محل درآمدهای عمومی تا میزان ده درصد با موافقت نخست وزیر و نسبت بمآزاد آن فقط برای یکبار با موافقت نخست وزیر و تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی مجاز است.

ب - در مورد بودجه وزارت جنگ نقل از فعالیت اصلی يك برنامه فعالیت اصلی دیگر همان برنامه تا میزان ده درصد در اختیار وزارت جنگ و نقل از فعالیت اصلی يك برنامه فعالیت اصلی دیگر همان برنامه زائده برده در صد و همچنین نقل از برنامه ای دیگر بر موقول بتصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی خواهد بود.

پ - نقل و انتقال اعتبار مواد هزینه و برنامه ها فیما بین وزارتخانه های کشور - کشاورزی - آبادانی و مسکن - اصلاحات ارضی و تعاون روستائی و مؤسسات دولتی تابعه آنها با حفظ مقررات هر يك بنا به پیشنهاد نخست وزیر و تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی مجاز خواهد بود.

تبصره ۳ - تنخواه گردان خزانه نزد بانک مرکزی ایران در سال ۱۳۴۷ تا میزان شش میلیارد ریال خواهد بود.

تبصره ۴ - مبلغ مندرج در بودجه وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی تحت عنوان دیون بیامحل و همچنین مبلغ مندرج در ردیف ۵۹۰۱ بخش پنجم هزینه تحت عنوان هزینه های پیش بینی نشده پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی بارعبایت مقررات قابل پرداخت است.

تبصره ۵ - اوراق قرضه دفاعی موضوع تبصره ۳۳ قانون بودجه سال ۱۳۴۶ کل کشور که بمنظور تأمین قسمتی از هزینه های وزارت جنگ در سال ۱۳۴۷ انتشار خواهد یافت تا میزان چهار هزار و پانصد میلیون ریال خواهد بود.

تبصره ۶ - اعتبار طرحهای مستمر عمرانی موضوع قسمت نهم جداول منضم بساین قانون (که در بودجه وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی بعنوان جزئی از هزینه های از محل درآمد عمومی منظور شده است) از محل درآمد برنامه تأمین وجوه مربوط موضوع ردیف ۵۵۰۳ در آمد در اختیار وزارت دارائی گذاشته خواهد شد تا بر طبق مقررات مربوط بطرحهای مزبور و بر اساس ضوابطی که سازمان برنامه تعیین میکند بمصرف برسد.

تبصره ۷ - اجازه داده میشود حقوق و عوارض

مشمول قانون استخدام کشوری که در تاریخ تصویب قانون مذکور استحقاق ترفیح داشته اند اعطاء کند و حقوق حاصل را مبنای تطبیق حقوق موضوع ماده ۱۳۵ قانون استخدام کشوری قرار دهد.

در صورتیکه اجرای مرحله یکم قانون استخدام کشوری تمام یا قسمتی از حقوق رتبه با اضافه اعطائی را تأمین نکند مابالتفاوت از اول سال ۱۳۴۸ قابل پرداخت است. در اجرای ماده ۳۵ قانون استخدام کشوری مبدأ محاسبه مدت لازم برای اعطائی پایه های بعدی در مورد مستخدمین رسمی فعلی اول فروردین ماه هزار و سیصد و چهل و هفت و برای افرادی که در طول سالهای بعد استخدام میشوند اول فروردین ماه سال بعد از استخدام خواهد بود.

مبلغ دو میلیارد ریال از اعتبار مذکور در فوق در محل سهم سازمان برنامه از درآمدهای نفت در سال ۱۳۴۷ تأمین میشود.

تبصره هائی که ناملغی نشده به قوت خود باقی است

تبصره ۱۲ - وزارت خانه های اقتصاد آب و برق و

بهداری مجازند هزینه سفر و فوق العاده مأمورین خود را که بنابه تقاضای شز کتبا و مؤسسات صنعتی و همچنین صاحبان صنایع و اشخاص بر لیمی امور کارشناسی بشهر ستانها اعزام میدارند از متقاضیان وصول نمایند. پرداخت هزینه سفر و فوق العاده مزبور بمأمورین در مورد وزارت اقتصاد بموجب تبصره ماده ۱۶ آئین نامه اکتشاف معادن موضوع ماده ۲۶ قانون معادن مصوب ۲۸ اردیبهشت ماه ۱۳۳۶ و در مورد وزارت خانه های آب و برق و بهداری طبق آئین نامه هزینه سفر و فوق العاده قانون استخدام کشوری خواهد بود.

تبصره ۱۳ - از اول سال ۱۳۴۷ سهم صادر کنندگان از جوائز موضوع قانون کمک به توسعه صدور بعضی از اقلام کالا های صادراتی مصوب خرداد ماه ۱۳۴۳ بابت صادرات هر سال و جوائز متعلق بصادرات قطعی شده مربوط به سالهای قبل از محل اعتبارات مرکز توسعه صادرات ایران قابل پرداخت است.

تبصره ۱۴ - بوزارت کشور اجازه داده میشود

گمرکی و سود بازرگانی لوازم و اشیائی که برای تالار بردگی در سالهای ۱۳۴۵ و ۱۳۴۶ از خارج کشور خریداری و ضمن تصویب نامه هیئت وزیران بطور نسبه از گمرک ردیف گردیده اند در بودجه کل کشور بجمع و خرج منظور گردد.

تبصره ۸ - آن دسته از درآمدهای اختصاصی وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی که ضمن درآمدهای اختصاصی بودجه سال ۱۳۴۷ منظور نشده است جزء درآمدهای عمومی محسوب میشود.

تبصره ۹ - وزارت اطلاعات مجاز است در مورد

گتھی های تجارنی شبکه رادئویی کشور بدون رعایت مقررات آئین نامه معاملات دولتی طبق آئین نامه ای که بموافقت وزارت دارائی به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید عمل نماید و در سال جاری آن قسمت از درآمدهای مربوط را که علاوه بر یکصد میلیون ریال منظور در ردیف ۳۴۰۶ قسمت درآمد عمومی عاید شود جزو درآمد اختصاصی منظور و طبق آئین نامه و بودجه ای که بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید بمصرف برساند.

تبصره ۱۰ - بوزارت دارائی اجازه داده میشود

مطالبات بیمانکاران ساختمان هائیکه اعتبار اولیه آنها از محل بذیره نفت و صدی سه فرهنگ و بهداشت و وجوه فدائی نیکو کاران تأمین شده و تا آخر سال ۱۳۴۶ پرداخت نگردیده و همچنین مطالبات بیمانکاران ساختمان هائیکه از محل اعتبارات اختصاصی سازمانهای دولتی احداث گردیده و بقلت انتقال درآمدهای منابع اختصاصی نامبرده درآمد عمومی کل کشور تا آخر سال مزبور پرداخت شده است از محل اعتبار ردیف ۵۱۰۴ بخش پنجم هزینه بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور پرداخت نماید.

تبصره ۱۱ - اعتبار مندرج در ردیف ۵۹۹۱ بخش پنجم هزینه بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور به اجرای مرحله یکم قانون استخدام کشوری مصوب سی و یکم خرداد هزار و سیصد و چهل و پنج اختصاص دارد و دولت مجاز است در اجرای این مرحله بدو بر اساس قوانین و مقررات استخدامی سابق بگزرتبه یا یک اضافه به مستخدمین رسمی

بمأمورین سازمانهای دولتی و افرادی که در امر ثبت نام و توزیع کارت انتخاباتی مجلس مؤسسان و مجلس شورای ملی و سنا و انجمن های شهرستان و استان (ایالتی و ولایتی) مأموریت حاصل مینمایند روزانه از یکصد تا یکهزار ریال متناسب وظایف و مجوله طبق آئین نامهای که بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید بعنوان فوق العاده مخصوص از محل اعتبار مربوط پرداخت گردد.

افرازی که در سال ۱۳۴۶ وظایف موضوع این تبصره را انجام داده اند مشمول مفاد این تبصره خواهند بود.
نایب رئیس - دزماده واحده نظری نیست؟ آقای دکتر دافر فرمایشی داشتید بفرمائید.

دکتر دافر - با فراق ما یاشات رهبران محترم فرا کسیونها و جواب مسئول و مشروع و قابل استفاده آقای نخست وزیر بنده در مسئله بودجه بمعنی اخص بودجه عرضی ندارم اما چون لایحه بودجه امکان میدهد باینکه آرزوهای مجلس در طریق اداره مملکت بسمع و استحضار دولت برسد و مطالبی را که علی الاصول نمایندگان در هر يك از امور و شئون مملکت مقتضی میدانند و با نظرشان میرسد با استحضار برسانند بدون اینکه بنده نظرم نظر حزبی باشد بدون تردید خواستم مطالبی را با استحضار برسانم که آن مقداری را که دولت توجه دارد قابل استفاده است عمل بکنند و اگر احیاناً مطالبی در بر نامشان بود و یا غیر قابل استفاده بود قهرأ در نظر خواهند گرفت و بآن توجه نخواهند کرد من با بودجه دولت موافقم بیک لحاظ و آن این است که در این بودجه اگر توجه بفرمائید بودجه نسبت بسال گذشته يك رقم اضافه ۲۸ درصد را نشان میدهد در صورتیکه بودجه ۴۶ نسبت به بودجه ۴۵ يك رقم اضافه هشت درصد داشت اگر شما عواید حاصله از آن دو سدرقم را که بر انومبیل و تلوویزیون و غیره وضع شده که بالغ بر ۹۰ میلیون تومان میشود آن را در نظر بگیرید باز هم بودجه سال جاری ما يك رقم ۲۴ درصد نسبت بسال گذشته اضافه نشان میدهد میخواهم ببینم این ۲۴ درصد در يك سال چگونه بدست آمده و از چه محلی تأمین میشود دولت باین چه مجاهدتی الان آمده است مخارجی را بدون اینکه هزینه جدیدی و مالیات جدیدی غیر از آن نود میلیون تومان

وضع و پیش بینی بکنند میخواهد خرج کند اینست مسئله جهش بطرف جلو این مطلب گما اینک بیکر تبه دلیل بالا رفتن درآمد عمومی و بالا رفتن مالیاتهای مستقیم است در اینجا من خیلی وقت کردم ایراد شد به اینکه رقم مالیاتهای مستقیم ما نسبت به مالیاتهای غیر مستقیم است درست است اما توجه بفرمائید نسبت مالیاتهای مستقیم ما نسبت به مالیاتهای غیر مستقیم در سال ۴۶ و با آن توجه در سال ۴۷ بر مراتب کمتر شده است یعنی الان مالیات مستقیم ما سه در صد اضافه شده در حالیکه مالیات غیر مستقیم مطلوبه درصد اضافه شده نسبت به بودجه های سابق قسمت اعظم درآمد متکی بر درآمد نفت است راجع بنفت اینجامدا کرده زیاد شد جناب آقای نخست وزیر هم فرمودند ولی من مطلبی را که عرض میکنم بعنوان نماینده مجلس بدولت عرض نمیکنم این يك مطلبی است از نظر حقوقی الان که نمایندگان کنسرسیوم در اینجا وارد شده اند دارند مذاکره میکنند به این مطالب توجه بفرمائید شاید مورد استفاده قرار گیرد جناب آقای دکتر مجیدی ماده اول قرارداد ما اینست باین مطلبی که من میگویم شما میتوانید در کنسرسیوم بگوئید این مطالب را يك نماینده ملت ایران تمیگوبد باین مطلب را يك عضو شورای عالی بین المللی اتحادیه و کلای داد کستری جهانی میگویند و لاقلاً از اینجهت بنده خودم را يك صلاحیتداری میدانم در این ماده قرارداد ۱۹۳۳ این مطلب نوشته شد مسلماً متخصصین شرکت ملی نفت متخصصین حقوقی دولت و سازمانهای دولتی این مطلب را میدانند اما بدینست که ملت ایران هم بدانند در اینجا نوشته شده شرکتهای مذکور و مؤسسات وابسته به آنها در امور حمل و نقل و تصفیه و تسهیلات عرضه بپازار که با مخارج بسیار در زمین متمادی در تمام دنیا برقرار نموده اند تعلقه میباشد و قادر هستند مقادیر معتدایی از نفت ایران و مواد مشتق آنرا با بازارهای قسمت اعظمی از دنیا برای مدت قاصر توجهی بشفع مشترك ملت ایران و خودشان عرضه دار نمایند يك پاراگراف و بعد میگویند نظر به اینکه هر يك طرفین بطیب خاطر وارد مذاکرانی شده اند که در مجبه

بستاند انجام شده آن بوده که از طرفی برای دولت ایران شرکت ملی نفت ایران بازار صدور مقدار معتدایی نفت ایران تأمین شود و موجبات افزایش منافع مادی و سعادت برده ایران فراهم گردد موجبات سعادت ملت ایران با تصویب بر نامه چهارم فراهم میگردد که تصویب کردید سعادت مردم ایران با استفاده کافی و شافی از منابع به روز ریزی خودش فراهم میگردد اگر چنانچه کنسرسیوم ظهور بکنه خودش را معرفی کرده قادر بتأمین نفت ایران در زمان نسبت از نظر حقوقی نسبت به ما آزاد آنچه که ملت ایران میتواند بفروشد قرارداد کنسرسیوم لغو است به این معنی طرف آمده است گفته است من قیدم منابع ملت شما را خارج کنم و بمیزان معتدایی تا جسد سعادت ملت ایران و بفروشد حالا میگوید قادر نیستیم بازار کم است به دلیل اینکه برای کارش ملحوظ است بازار کم است میخواهد من در جای دیگر کفتم دولت ایران میتواند فروش آنرا بهمان اندازه تصویب بکنند و ما زار بر آنرا پس دیگری بدهد جناب آقای وزیر دارائی امروز از جناب عالی پرسیدم ما الان سیزده سال است این قرارداد منعقد شده است در سال هزار و سیصد و سی و سه کنسرسیوم قدر نبود کار ما را بفروشد قادر نبوده بر خلاف تمهید خودش از کارهای ما استفاده کند ناچار شد بملت ایران برگردد بنده در هر سال سه میلیون و نیم متر مکعب گاز داریم و قرار هر متر مکعبی ۳ دلار میشود در حدود دو میلیارد دلار شما میتوانید يك برگ کاغذی ۲۰۰ میلیارد دلاری روئی بکنید بگذارید برای اینکه مجبور بوده است برای ما بفروشد اگر نتوانسته و از بین رفته پس در این صورت باید بجنمک کنسرسیوم رفت اینها يك مدارك حقوقی است يك مصوبه است که خودشان زیرش را امضاء کرده اند آیا ممکن است آنمو بویل داشته باشیم به اجاره بدهیم که هر روز برای من ۵۰ تومان بدهد و راننده من بمن بگویند که من بکشاعت کار کردم بشما پنج تومان میدهم بنده من نشینم تماشا کنیم که پنج تومان بده و خرج زن و بچه منم بماند اصله دودوتا چهارتا بیک اصل حقوقی است دنبال تمام این مسائل و دنبال تمام این مطالب يك اراده نوبت ملی ، يك جهش فوق العاده ملی در کار است این اراده

شاهنشاه ما است و ملت ایران است که همه سر باز واز و همه بالاتفاق دنبال شاهنشاه خودشان برای تأمین حقوق ملی خودشان کام بر میدارند (صحیح است) و این دولت ماست که مجاهدت کرده و برای ما کام بر میدارد ما امروز اگر به سلطین مقام رسیدیم از این نظر میگویم که من با بودجه موافق هستم کوششهای مداوم بدون نظاهر دولت بر رهبری شخص اول این مملکت و مقامات دیگر چیزی است که آمار آنرا مردم میدانند و هرگز در این باره تبلیغی نشده من در لایحه متمم بودجه پیشنهاد کرده بودم و جناب آقای وزیر دارائی که عوارض راديو لغو بشود من در بودجه ردیم شما از این محل فقط سه میلیون تومان در آمد دار بدرد پیشنهادی که تقدیم شده است حضارتان رساندم که يك قسمتی از این سه میلیون تومان که بضبط صوت و گرامافون اضافه میشود میتوان تأمین کرد و این عوارض راديو فقط يك میلیون تومان میشود و شما از آن نگذشتید حق هم داشتید برای اینکه برای جهش مملکت، برای تأمین عواید پیش بینی شده در بودجه بعواید جدیدی احتیاج داشتید اما من به شما محل عواید دیگری نشان میدهم آقای دکتر جناب عالی میدانید که بکنی از احتیاجات بسیار بارز مردم این مملکت ، طبقه سوم این مملکت دارو است شما هیچ میدانید که قیمت بعضی از اقلام دارو هائیکه در این مملکت تولید میشود ۱۰ برابر قیمت واقعی آن است یعنی به اندازه ۹۰۰ درصد منفعت میکنند شما ممکن است تردید داشته باشید من شما اسمش و عنوانش را میدهم شما بگیرید يك رقم ده میلیون تومانی برای شما تحصیل میشود باید باین توجه کنید برای اینکه از هر گونه ایراد و اعتراض و انتقاد و غیره نلک مصون باشد من برای شما دو نمونه آورده ام این يك نمونه دارویی است که در ایران تهیه میشود (ناطق در این موقع يك بسته دارو را نشان داد) اداره ثبت قیمتها رویش قیمت زده و باین مشخصات تولیدارو میسازد قیمتش را برای مصرف کننده گذاشته است ۲۵۰ ریال عین این دارو باین بسته بندی باین در و با همین مشخصات در يك کشور دیگر هم ساخته میشود و هر دو از يك کارخانه و قیمتش در آنجا چقدر است؟ چهار ریال میدانید فرق ۲۵۰ ریال با ۴۰ ریال چقدر است؟

یعنی دو بست ریالش استفاده است و از این راه میتواند در هر سال لافل ده میلیون تومان با این حساب میدانید رقم مالیات شما چقدر میشود آنوقت شما برای رادپوئی که مورد احتیاج کشاورزان است اینقدر پافشاری میفرمائید آقای وزیر بهداشتی تحقیق کنید من برای شما صورت آورده بودم لافل صد رقم، اما از آن میگذرم این داروئی را که عرض میکنم از لحاظ ایسانس یکی، واحد یکی، بسته بندی یکی، دوز یکی، یک ذره هم با هم فرق ندارد ولی در ایران ۲۵۰ ریال و در ترکیه ۴۰ ریال و اسمش پاراسمات است یک دوائی کثیر المصرفی هم هست، همچنین ترومایسین که برای مصرف اطفال این مملکت است بنده لیست آنرا آورده ام بسته اش را تولیدارو میفرشند ۶۰ ریال در صورتیکه نظیر آن را در یک کشور دیگر میفرشند ۳۰ ریال در هر صورت به این مسئله دارو توجه بفرمائید (دکتر المونی - مصرف این دارو چیست که شما میفرمائید) من نمیدانم من طبیب نیستم من برای اینکه مقایسه ای بین دودوا شده باشد آورده ام و تقدیم میکنم ممکن است آقای وزیر بهداشتی توجه داشته باشند که مصرفش چیست و جناب آقای وزیر داروئی در تمام لایحه بودجه دوائی مورد چیزی نیست مطالبی که باید به استحضار تان برسانم و من خیلی علاقه داشتم همکاران محترم این مطلب را بشکافند و آقای خواجه نوری فقط اشاره ای فرمودند و گذشتند من باید بشکافم ما جناب آقای نخست وزیر در مملکتمان در آخر دیماه گذشته پنجاه میلیارد ریال میزان پس اندازهای غیر دبداری مردم بوده در این برنامه در این بودجه هیچگونه سیاستی مبنی بر اینکه ما چگونه می توانیم پس اندازهای مردم را بطرف کارهای عمرانی و تولیدی و هماهنگی با برنامه های دولتی نشان بدهیم ظاهر آنست البته حتماً برنامه های هست باید کاری کرد شرکتهای سهامی بآن معنی که فرمودید با تجدید نظر در قانون تجارت و بوجود آوردن شرکتهای سهامی از طرف دولت این سرمایه ها و پس اندازها عوض اینکه به لاتار گذاشته شود و بصورت ماهی دوهزار تومان جایزه مازام العمر در بیاید این پولها باید در راه مملکت بکار برود در این مملکت شما توجه نفرموده بودید عرض کردم

کارها پیشرفت کرد مهال گذشته دادگستری يك آماری داده نوشته است که در سال ۴۶ کارهایی که انجام شده است ۳۶۱ هزار پرونده جزائی، ۶۷۹ هزار پرونده حقوقی و آمارهای دیگر بنده این دورقم را بگیریم مجموع اینها يك رقم يك میلیونی پرونده در سال است، يك میلیون پرونده وزارت دادگستری در سال گذشته بموجب این لایحه ضمیمه بودجه رسیدگی کرده گردفتی کنیم هر پرونده يك شاکی دارد مشتکی عنه دارد و دو نفر شاهد دارد که میشود ۴ میلیون نفر حداقل که با دادگستری سروکار داشتند یعنی از ۲۶ میلیون ایرانی بثلث دادگستری سروکار داشتند و به دادگستری رفت و آمد دارند ملاحظه بفرمائید اگر نتوانیم مواجبات رضایت آنها را فراهم کنیم شما با کدام تبلیغات وارد او میتوانید آنها را راضی بکنید آنوقت شما برای گسترش این تشکیلات فقط ۱۰ میلیون بودجه اختصاص داده اید آنوقت از سه ماهه با بنظر در هر قانون ما چهار پنج ماده جزائی تهیه کرده ایم که هر کس تخلف کرد مجازات بشود در لایحه صیدماهی، در لایحه منابع ملی شدن آب، و غیر ذلک همین ترتیب آری نباید اصولاً به این مسائل توجهی بشود و حتماً هم خواهد شد نتیجه آنم میخواستم تقاضا کنم در سال جاری به دادگستری از محل صرفه جوئی يك توجه بیشتری مبذول بفرمائید اینها يك تذکره ای است که ما فرصت پیدا میکنیم بدولت بدهیم این شوخی نیست ۴ میلیون نفر در هر سال که هر کدامشان يك خانواده متعلق هستند اگر با اعضا خانواده شان حساب کنیم میشود تقریباً تمام جمعیت ایران این آمار رسمی شماست که با دادگستری سروکار داشته اند اگر اینها از این دستگاه ناراضی بیرون بیایند شما با کدام تبلیغات و رادپو میتوانید اینها را راضی بکنید و این حتماً باید مورد توجه قرار بگیرد در بودجه ای که تنظیم شده حقیقتاً همه آقایان مسائلی گفته اند که قابل تشکر است و قابل توجه است من روی این مسائل بر نمیگردم ولی نکته ای را که اشاره میکنم این است که این بودجه نسبت به ارقام و اعداد بسیار روشن است از مسئولین تهیه بودجه و دفتر بودجه تقاضا میکنم چه اشکالی داشت که این ارقام و اعداد با مشخصان اجرا شده تطبیق بکنند و پیش بینی بکنند همانطور که

شیر و خورشید سرخ در بودجه خودش کرده من بودجه شیر و خورشید سرخ را مطالعه میکنم (چند نفر از نمایندگان بسیار بودجه خوبی است) البته من در اینجا تشکر میکنم از اولیاء شیر و خورشید سرخ که واقعا بدون اینکه وظیفه ای داشته باشند يك بودجه ای همزمان با بودجه کل مملکتی تقدیم و توزیع کردند بنده همه اینها را خواندم دردم نوشته بیمارستان امدادی در بخش میناب ساخته شده دردم نوشته بیمارستان امدادی در مراغه ساخته شده و غیره و صحیح هم هست ولی در عوض بودجه وزارت داروئی را میخواندم من هیچوقت نمیتوانم از این ارقام قابل توجه بگذرم و نمیتوانم بفهمم که این بودجه نتیجه اش در مراغه چی هست نتیجتاً اگر بودجه معین و مشخصی باشد کنترلش را هم اگر از اعداد و ارقام بگذریم بطور کلی برای همه روشن است و میتوانیم بفهمیم که نتیجه این بودجه در شهرستان و استان چی هست امیدوارم این بودجه بررسی شود و اما من با این بودجه موافق هستم با هزارو يك دلیل (دکتر مهندس بهبودی - سخنان تان که در جهت عکس بود) نمیخواهم تصور بفرمائید نحوه ای که من از موافقت استنباط میکنم، با نحوه ای که شما استنباط میفرمائید در يك جهت است موافقت من برای این است که باید تذکره داد بقصد اصلاح و انتقاد بقصد پیشرفت باید گفت تا دفعه دیگر کاملتر بشود تذکره به این معنی و موافقت به این معنی يك موافقت اصولی است اما موافقت بدون تذکره و ایراد موافقت است اما کامل نیست این عریضی که کردم بقصد این است که در سال آینده این نکات بیشتر مورد توجه قرار بگیرد ما در دادگستری بودجه مان کم است من اینجا انتظار داشتم ناطقین محترم بخصوص جناب آقای یزیشکیور این مطلب را بشکافند و من این تذکره را دادم چون لازم دیدم که واقعا نظر به اهمیت موضوع، توجه را به این دستگاه جلب کنم هیچ فرق نمیکند ما همه برای بررسی بودجه اینجا صحبت میکنیم نه برای اینکه موافق یا مخالف هستیم و در بودجه اصولاً بحث موافق و مخالف مورد ندارد مسئله ای که در اینجا بنده ناچارم تذکره بدهم مسئله شرکتهای وابسته بدولت است دولت مؤسساتی دارد بصورت بازرگانی اداره میکنند بسیار خوب بیانش کم است اشکالاتی هم دارند بجای خود محفوظ اما يك مسئله ای است

آیا شرکت سهامی وقتی تشکیل میشود منطبق اینکها باید يك هیأت مدیره ای داشته باشد برای چیست این برای این است که گروههای مختلفه شرکاء در این هیأت مدیره نماینده داشته باشند بقصد اینکه حافظ منافع آنها باشد دلیل اینکها هر شرکتهای هیئت مدیره دارد این است آیا معقول است شرکتهای که صد در صد هیئت مدیره اش مال دولت است سرمایه اش مال دولت است چه لزومی دارد که هیئت مدیره ۱۰ نفری و ۵ نفری و غیره داشته باشد و يك عده عضو هیأت مدیره بصورت بازرس و بصورت شرکت در مجمع عمومی مزایائی بهشان بدهید يك سازمانی ایجاد کرده اید و يك مدیر مسئول بگذارید که با خرج کمتر و ببینید بهتر اداره میشود یا نه از طرف دیگر لایحه قانونی استخدام راما تصویب کردیم با کمال دقت و رسیدگی و با نظر دولت این لایحه تصویب شد نظر این بود که بعد از این هیچگونه استخدامی تحت هیچ عنوانی جز این گروه بندیهای که تحت نظر متخصصین امر بوجود آمده انجام نشود و از يك طرف دولت این را تصویب کرده و از طرف دیگر بواش بواش تمام دستگاهها از جهت اینکه میخواهند مؤسسات خودشان را منطبق با مؤسسات بازرگانی بکنند از قلمرو قانون استخدام جدا التصویب در میروند خوب اگر آن قانون که تصویب شده باید بعنوان يك ضابطه ای باشد پس این دومی چیست این است که من میخواهم تقاضا کنم بخشهای دولتی در سال آینده مطالعه بشود و بدو قسمت عمومی و خصوصی تقسیم بکنند آن قسمت که بصورت بازرگانی باید اداره بشود معلوم باشد آن قسمتی هم که باید تحت قانون استخدام جدا التصویب اداره بشود بطور قطع مشخص شود دیگر همانطور که در بودجه ای تصویب میشود استخدام جدید ممنوع است (مهندس بهبودی - اینها قسمتی از همان هزار و يك دلیل بود) جناب مهندس بهبودی من موافقم و رأی میدهم اگر جناب عالی هم مخالف هستید و رأی کبود دادید میدانم در مخالفتتان صادق هستید مسئله ای که عرض آخر ماست توجه دولت را جلب میکنم و یکی از گرفتاریهای دولت بنده، این مسئله بر شدن زندانها را میدانم که بیشتر زندانیان متهم به دزدی و جرم بالا محل هستند این يك مسئله است که اقتصاد مملکت ما را فلج کرده تا سال ۳۵ ما فقط ۱۳

بانک داشتیم بین سالهای ۳۵ و ۳۸ چهارده بانک دیگر باز شد هر کسی که از آن بانک تجارتخانه‌ای سازد میکند در ده بانک هم حساب باز میکند و ناسته چک هم توی جیبش میگذارد کسی پنج هزار تومان اعتبار دارد از ده بانک دوازده بانک از هر کدام پنج هزار تومان اعتبار میگیرد میشود شصت هزار تومان بعد می‌رود عملیاتی انجام میدهد که منجر میشود به افلاس و از بین رفتن یک عده‌ای دیگر خودش هم غالباً در زندان است اصولاً در کجا هم است که کسی الان چکی صادر کند بتاريخ دو ماه بعد یعنی در واقع این آدم میخواهد دلیل بدهکاری بدهد این برک چک قائم مقام آن سفته یا سندی است که باید بدهد هیچ میدانید از اینطریق بدولت چقدر صدمه خورده سیصد میلیون تومان در سال اگر دنبال مدرک میگردید من شما نشان میدهم اینست دلیل موافقت من یعنی اگر تمام کسانی که الان را دیو را با چک میخرند اتومبیل را با چک میخرند معاملاتشان را با چک انجام میدهند اینها بروند برای این معاملات سند تنظیم کنند شما در سال سیصد میلیون تومان عایدی خواهید داشت این کار نه تنها عایدی شما را از بین برده بلکه آینده یک طلبکاری را که اگر بنده باشم و بموجب سند رسمی اقتضای طلبکار بودم میرفتم سند اجرائی صادر نمی‌کردم ولی اگر بموجب چک طلبکار باشم بدهکار باید بزندان برود و این موضوع شده است جرم و شما هم میدانید این امر یک اثار سوء دیگر داشته و آن اینکه مردم ما بزندگی قسطی بدون حساب در آمد عادت کرده‌اند می‌گویند طوری نیست یک اتومبیل می‌خریم دو هزار تومانش را نقد میدهیم بقیه را ماهی یا نقد تو همان چک میدهیم ولی این حساب برانکرده که این اتومبیل مخارجی دارد استهلاک و تصادف و تعمیر و هزار جور پول خرج کردن پشت سرش می‌آید هیچگاه فکر نکرده وقتیکه این معامله را انجام میداد زندگیش آنچنان باشیده میشود که خدندارد و بالاخره خودش با اتومبیلش بزندان میرود بیاید وقتی که چک اصولاً دارای قابلیت اجرائی است این قانون چک مورد تجدید نظر قرار بگیرد و ماده‌ای که در این مورد هست درست نیست این ماده‌ای بود که بسانکهای خصوصی قبل از انقلاب از مجالس مقننه

گذراندند این نه برفع مملکت است و نه شفع مردم و نه برفع خزانه مملکت بیاید در این مورد تجدید نظر بفرمائید البته اگر کسی چک حال بدون محل صادر کرد کلاهبردار و قابل تعقیب است ولی اگر کسی چکی برای سدها بعددار سندی که برای سدها بعد میدهم و خود هم میدانم که بدهکارم از حالا تا سه ماه چطور من آمدم فرض کرده‌ام پس بطور قطع طبق موازین و اصول حقوقی باید درش تجدید نظر بشود صرفه جویی و تجمل دولتی متضاد است و یکی از گرفتارترین مردم مملکت و ملت ما کسانی هستند که این ملت را به غلط بسوی تجمل سوق میدهند در دستگاه دولتی باید تجملات مطرود بشود من خیلی خوشوقت شدم وقتی که دیدم نخست وزیر مملکت آمد اتومبیل راحت دولتی را کنار گذاشت و به بانک اتومبیل کوچک ساخت این مملکت اکتفا کرده این با عملش نخواست بگوید بیکان مثلاً از فلان ماشین بهتر است این با این عملش خواست بگوید من یک اتومبیل ساخت مملکت سوار میشوم شما هم بیاید از این روح صرفه جویی تبعیت بکنید هیچ میدانید چند میلیارد تومان بصورت سنگ مرمر و تزیین و غیره در این سردرهای تهران است آیا کدام مالیات را شما برای این تجملات گذاشته‌اید که میلیاردها تومان سرمایه این مملکت عوض استخراج معدن صرف بار سالها و صرف مرمر روی ساختمانها میشود این قانون‌نوسازی را که آوردید بهترین قانون است و برای این تجملات باید با حد اکثر نرخ مالیات و عوارض گرفته شود این عوارض و مالیات صرف روستاهای مملکت صرف یا برهنه های این مملکت بشود خیال معذرت میخواهم شاید بنده اشتباه کردم میخواهم ببینم در مراغه ایکه من افتخار نمایندگیش را داشته‌ام و دارم یک بیمارستان شیر و خورشید سرخ داریم و یک بیمارستان مربوط بوزارت بهداشتی جناب آقای وزیر بهداشتی پزشک و بودجه و نرس این بیمارستان بهداشتی البته از این نظر نمیخواهم عرض کنم که جنابعالی ناراحت بشوید و برابری بلکه سه برابر شیر و خورشید سرخ است اما بموجب نامه‌ای که از مدیرعامل انجمن بهداشتی دریافت کردم مرض از بیمارستان بهداشتی فرار میکنند این سند است

مدیرعامل انجمن بهداشتی نوشته چون تمام کارمندان و طبیبها تا ظهر کار میکنند عصر کار را تعطیل کرده و هیچ عنوان نمیتوان اینها را ادا کرد که کشیک بدهید میگویند پنج هزار تومان باید ما حقوق بدهید دو ماهی که خر برداری میشود بودجه‌ای که اختصاص داده میشود باید بمصرف داخلی برسد در تمام کارمندان دولت یک قدری روح و وظیفه شناسی باشد کارمندان دولت چراغ این مملکت هستند به آنها برسید حقوقشان کافی باشد اما تا چه حد وقتی کارمند دولتی از شما ادعای اضافه حقوق میکند یک مطلب را بهش جواب میتوان داد و آن اینست که ما بعد از اینهمه زحمات بعد از اینهمه تلاش و کوشش این نیم صمیمی بعد از این مر اقبیت و مجاهدت و دلسوزی شخص اول مملکت و تمام ارکان این مملکت تازه میخواهیم در آمد سرانه مملکت ما ۳۰۰ دلار باشد میدانید چقدر میشود هزار و پانصد تومان در سال و در ماه ۱۲۵ تومان حداقل حقوقی است که باید بکارمندان دولت بپردازیم چهار صد تومان است و با این ترتیب ما نباید حقوق پنج هزار تومان ده هزار تومان بگیریم در مجلس بیستم که فتوایهای این مملکت بودند من پیشنهادی تهیه کردم که در این مجلس هیچکس هیچ مدیرعاملی هیچ شریکشی هیچ کسی حق نداشته باشد بیش از حقوق یک وزیر بگیرد شما خیال میکنید که این حقوقی است که کارمند را بوظیفه‌اش علاقمندم بکنند اینطور نیست شما تصور میفرمائید که جناب آقای هویدا یا وزراء محترم ایشان بخاطر حقوق وزارت است که از ۲۴ ساعت ۱۸ ساعت بکار امیدارد آن عشق و علاقه و ایمان است عشق و علاقه و ایمان وقتی بوجرد می‌آید که در دستگاه دولتی تبعیض از بین برود اگر بطور جدی با تبعیض مبارزه شود اگر حقوق هم ندهید بکار خواهند کرد اما هر قدر حقوق بدهید آنها بصورت تبعیض آمیز نتیجه آن میشود که ایمان کارمند بکارش کم خواهد شد اینست که من از دولت تقاضا دارم در پاره پاره یا از شرفی العاده‌ها و از این مواردی که درباره کارمندان دولت در نظر گرفته میشود اجتناب تبعیض را کنار بگذارد من تا حالا نشنیده‌ام که نسبت بکارمندان مثلاً ثبت اسناد مراغه پاداش داده شود اما هر پاداشی هست هر بودجه‌ای است در مرکز

تقسیم میشود نتیجتاً اینست که شهرستانها خالی و تهران پر از کارمندان میشود و همه بخوانند تهران هجوم بیاوردند ما یک هدف داریم و این اینست که مملکت ما باید دو اسبه بطرف ترقی و تعالی پیش برود فرصت توقف و بحث و از این چیزها اندازیم بدیهی است آقای نخست وزیر فرمودند که ممکن است در بودجه احیاناً نکات خوبی در نظر گرفته نشده باشد احیاناً اشتباهاتی در جمع و تفریق ممکن است بعمل آمده باشد آنچه مهم است اینست که دولت امروز که من افتخار دارم که صادقانه جناب آقای رامید نه بقصد خوش آمد بدولت چون من نه کارمند دولت نه کار دولتی داشته‌ام و نه بعد از اینکه اگر در مجلس نبودم در دولت کاری خواهم گرفت در تمام زندگیم حتی در ایامیکه در خدمت عدلیه بودم و وکالت میکردم نه بر لغو نه علیه دولت دعوائی قبول نکردم اما یک چیز را من در این دولت میبینم و سراغ دارم و آن عشق و علاقه است که در این دولت نسبت به اجرای صادقانه منویات پادشاه میبینم (صحیح است) آن عشق و علاقه‌ای است که من در فرد وزراء میبینم نسبت به پیشرفت ایران عزیز منتهای تواناییها و مقدرات امکانات تمام اینها فاکتورهای است که همه در حده‌ساوی نمیتوانند داشته باشند من هرگز نمیتوانم استعداد شما را در نطق و بیان داشته باشم من هرگز نمیتوانم فلسفه عمیقی که دوست عزیزمان جناب آقای پزشکپور اینجانب مطرح کردند داشته باشم همه ما بوطنمان علاقه داریم ایران وطن ما است ملت ایران امروز بی‌برده است به ایننکه تحریکات خارجی و تلقینات خارجی مطالبی که سابقاً باعث گرمی و رونق بازار یک عده ای بود نمیتواند عنوان بشود امروز همه مردم وطن ما حقیقتاً بکدل و یک جهت برای اجرای این اهداف بزرگ ملی که برنامه چهارم یکی از آنهاست برای اجرای اهداف ملی که استیفای نام و تمام حقوق ملت ایران از غنای نفتی و کنسرسیوم یکی از آنهاست برای اجرای اهداف ملی که استقرار جا کمیت ملی ایران در خلیج فارس یکی از آنهاست و بالاخره برای پیشرفت آبادانی مملکت همه‌ما همصداستیم و پشت زهیر عالیقدر خودمان یک یازچه بابک روح و بسایک قدم پیش

میرویم و بر چشم این مبارزه را پر چمدان بزرگی بعهده دارد، ملت است که امروز آشنانیده است که جز راه شاه شاهراهائی نیست این است هدف ما. اما دولت مادلتی است کیه صادقه قدم بر نمیدارد، دولتی است که بعد از اینکه ۷۰۵۰ نسبت بسال گذشته بودجه می آورد که اضافه دارد وقتیکه شما ببینید بیلان را ۷۰۹۰ حتماً کمتر از ۷۰۸۰ اضافه قیمت شده این تشکر دارد این افتخار دارد این برای خوشامد دولت نیست اینرا همه ستایش میکنند در اینکار بر اثر مجاهدت دولت آمده همان کشوری که تا دو سال پیش از شوروی و آمریکای سیصد چهارصد هزار تن گندم وارد میکرد با ارسال بیشتر هم داشت (یک نفر از نمایندگان - امسال هم همینطور است) با ارسال هم منظور امسال است (خنده نمایندگان) که امسال تابستان بود چون ما برای بهره گندم وقتیکه تمام شد سالش را منتفی شده میدانیم (دکتر الموتی - آقای دکتر باید کاری هم کرد که مردم در نیابند) به این ترتیب این تحول که شده در تمام شئون مملکت بر سبیل تصادف نبوده این پارت شاهنشاهی آریامهر را من با تو میبیل میگویم حقیقتاً حظ کردم از این جنگلکاری و این کمربند که دور تهران بوجود آمده تمام این اقدامات قابل ستایش است بنده موارد دیگری را بلحاظ رعایت وقت عزیز همکاران گرامی میگذارم و امیدوارم با تصویب این بودجه و اجرای دقیق این بودجه ما سال آینده شاهد توفیق و پیشرفت های دولت باشیم و قهرآ هم خواهیم بود (احسنت).

نایب رئیس - آقای فرهادپور بفرمائید

فرهادپور - بنده قبلاً بشارت میدهم که زیاد سر همکاران گرامی را در دنیا و زم (احسنت) کل مطالبی که میخواهم بگویم دوسه یاد داشت است (عباس میرزائی - بعنوان موافق با مخالف؟) بعنوان مخالف، بسرای اینکه مطلبی سنت پارلمان ایران نشود یک تذکری را بسبستی بهمکاران عرض میکنم همانطور که بکرات اعلام کردیم در عین حالی که حزب مخالف منقد هستیم در پیشرفتهای کار مملکت از حمایت و همکاری با دولت کوناهای نداریم برای تسریع در تصویب بودجه مملکتی یک توافق کردیم که اینرا بنیاد بصورت یک سنت پارلمانی در اینجا بگویند که سه لیدر سه حزب میآیند صحبت میکنند و کافی است (یک نفر از نمایندگان - کی گفت؟) مطالب جناب آقای

خواججه نوری را مطالعه بفرمائید اگر یک چنین مطلبی مستفاد نشد بنده مطالب را پس میگیرم

دکتر الموتی - راجع بودجه هر وقت میتواند صحبت کنید

فرهادپور - آفرین بر دکتور الموتی صحبت در بودجه وظیفه اساسی است و وظیفه تمام نمایندگان است و بزرگترین مسؤلیت است تا جایی که در قانون اساسی ما که مقدس ترین قوانین است برای ما این موضوع پیش بینی شده این است که بنده خواستم تذکر عرض کنم امسال بطور خصوصی باید در هابمان این اختیار را دادیم که از طرف ما حرف بزنند هیچ دلیل ندارد که در سنوات آتی نخواهیم حرف بزنیم

نایب رئیس - نمایندگان مجلس آزادند و بنا فرصت کامل و کافی میتوانند در بودجه صحبت کنند اگر توافقی هم در خارج از مجلس فرآ کسیونها کرده اند هر بوط به مجلس نیست و تمام نمایندگان بدون محدودیت وقت میتوانند صحبت کنند

دکتر صدر - ولی از نظر ما همیشه اینطور خواهد بود که رهبر گروه پارلمانی بیان کننده افکار و عقاید ما خواهد بود

فرهادپور - آقایان تابع دسیسایین هستید که مختار بداما مسأله دوم بنده تکرار میکنم بنده چون همیشه میگویم بنده (دکتر الموتی - ماهمه بندگان خدا هستیم) بلکه بنده خدا هستیم و یکی از بندگان شاهنشاه از فرمایش جناب آقای نخست وزیر سر مشق میگیرم و عرایضم را به استناد فرمایشی که خود ایشان فرمودند البته مدتها هم بر بنده ریاست مستقیم داشتند و تحت تعلیم ایشان بوده ام ولی هیچ مانعی ندارد که امروز بعنوان یک نماینده وظیفه ملی خودم را ادا کنم و با ایشان همانطور که توجه فرمودند چون دوست هستم و از آدم منده تلخ صحبت نکنم جناب آقای هویدا یک موضوع را هم حضورتان عرض میکنم که تلخ تلخ هم عرض نخواهم کرد شیر بنهائش را هم خواهم گفت جناب عالی افتخار اینرا دارم که بعد از سه سال خدمت که روز اول در یک شرایط خاصی از نظر احیای اسات و روحیه شخصی خودتان به نخست وزیر بری منصوب شده بودید

در شروع دوره بیست و دوم قانونگذاری مجدداً این افتخار را پیدا کردید که فرمان مبارک شاهانه برای تشکیل دولت تمام شخص جناب عالی صادر شد و این نشان میدهد که معدل خدمات سه ساله شما قابل قبول بوده است، مورد پسند بوده است و مجدداً شمارا مأمور خدمت کردند اما مقارن با همین احوال با چندی قبل از آن شاهنشاه بزرگ ما فرمان اول دو ازدم انقلاب را صادر فرمودند یعنی انقلاب اداری اینهم معرف آن است که طرز کار و اداره دستگاههای دولتی مورد رضایت خاطر خطیر ملوکانه نیست و دستور یک دیگر که بی و تحول فرمودند شما مسئول کلیه این خرابیها بنسبت سابقه طولانی دارد ولی در عالم از ادت عرض کنم و دوستانه دوسه سال هم شما شریک بودید یعنی سه سال خیر همکاری که شما با مشخصات اخلاقی بسیار ارزنده ای که دارید و نظر من از نظر شخص شما بسیار گران بهاست یعنی احساسات، آن احساساتی که وقتی شمای نخست وزیر هست این ترتیبون صحبت می کنید قلب من عضو حزب مخالف درام جلب میکنید، از این احساسات در دوستی هم یک کمی مسالعه آ میز استفاده میکنید و دستان شما متافانه با سخنگوی این مقدار محبت شما نبوده اند و کاری در دستگاه اداری مملکت کرده اند که فرمان انقلاب اداری صادر شد سه سال

تمام متکی با کثرت مطلق مجلس و داشتن یک حزب با دست باز و همه مقامات در اختیار بودن چرا با بد اصلاحات آنطور انجام نشده باشد که منجر بصدر چنین فرمانی بشود بنظر من از حسن نیت شخص جناب عالی و عده ای از همکاران که بدوشی و آشنایی و سابق کار با این آقایان افتخار میکنم است مقدار در دستگاههای اداری سوء استفاده میشود و دستها در مدبریتها، در انتصابات، در سپردن مسؤلیتها بر صلاحیتها و واجد شرایط بودن من چیزی به مقداری هم نصیب حزبی بر آن میفرمائید بنده آنچه در این زمینه لازم بگفتم بود در متمم بودجه که مطرح شد عرض کردم چون خوشبختانه امسال وضع طوری است که برنامه متمم بودجه و بودجه از هم جدا نیست، برای این که زیاد خسته شوی جناب آقای نخست وزیر مثالی عرض میکنم گفتند یک مردی شتری داشت مریض شد نذر کرد اگر خوب شود این شتر را بیکریال بفرودش حالش خوب شد بشیمان

شد از این کار یک گره های بگردن این شتر بست و گفت این دوتارا با هم میفروشم که به صد تومان شتر بکریال، جدا از هم نیز نمیفروشم حالا بودجه و برنامه متمم بودجه ثانی در هم قاطی شده و ما مجبوریم که در اینجا درباره هر سه مورد صحبت کنیم بنده در متمم بودجه عرایض کردم خوشبختانه مورد توجه اغلب نمایندگان است اکثریت هم قرار گرفت و پیشنهاداتی در ردیف پیشنهاداتی که بنده داده بودم دادند. لیدر فرا کسیون حزب اکثریت با تصدیق منطقی ما پیشنهاد مقابلی تهیه کرد چون باریک اشتباه جزئی بر خورد کرده بود اصل منطقی را کنار گذاشتند و پیشنهاد را پس گرفتند و گفتند همانکه دولت گفته بهمان رأی میگیریم و بهمان رأی دادند آنچه بنده عرض کردم مربوط بود به مالیاتیکه از رادیسو گرفته میشود بنده بجناب آقای وزیر مالیات حتی عرض نکردم که از این سه میلیون تومان صرف نظر بکنید راه دیگری پیشنهاد کردم عرض کردم تا یک قیمتی را معاف بفرمائید و از رادیسو میلی های منازل رجال مبالغ گرانتری بگیری بنده جواب دادند سکه دو رو دارد شاید راست هم میگفتند آ نروی سکه این است که شاید نتوانند قیمت های تمام شده را کنترل کنند و از آن مالیات را وصول کنند جمع این مالیات جناب آقای نخست وزیر سه میلیون است و بنده یک خبری در روزنامه اطلاعات پریش خواندم که در کنفرانسی با حضور جناب آقای دکتر مجیدی وزیر تولیدات، معاون اطاق تجارت تهران ادعا کرده شما هم آقای دکتر مجیدی تکذیب نفرموده اید که مالیات بنده هزار تن چای قاچاق بمملکت ما وارد میشود و بنده سه میلیون تومان حق دیوانی و حق دولتی این مسأله است که اگر ما جلوی این مطلب را بگیریم این سه میلیون تومان جناب آقای دکتر آموزگار تپوش هست پنجاه میلیون تومان هم برای شما اضافه خواهد بود، وزارت اطلاعات مملکت در کشوری که با منطقی قوی جناب نخست وزیر فرمودند زمان لازم است در آخر برنامه چهارم معجز نمیشود کرد ما یک درصدی از بیسواد میبرسیم و مزوره داژند که در آخر سال برنامه پنجم ما دیگر بیسواد در مملکتمان نداریم

بنابر این به استناد فرمایش خود جنابعالی در ۵ سال آینده از هفتاد درصد به ۱۰۰٪ بپردازد و روستاها خواهیم رسید سرعت فوق العاده‌ای است پیشرفتی است قابل تقدیر بنده در استیصال آن روز عرض کردم که این مردم بیسواد فقط از راه کوشش و تعلیمات و برنامه‌های شما و دولت شما آشنا میشوند با گران کردن قیمت رادیو پُنه نومی کوش اینها نگذارید خوشبختانه شنیدم در مجلس سنا با الف و مالیات و اضافه شدن عوارض اتومبیل ساخت ایران که گویا یکی از آقایان که مخالف بنده صحبت میکرد و اتومبیل را لو کس تاقی کرد موافقت فرمودند و بنده فکر میکنم چنانچه این ۳ مایهون تومان هم موافقت بفرمائید اگر به آن صورت که بنده پیشنهاد کردم قابل وصول نیست بکلی برداشته شود و رادیو بقیه‌های ارز آنتری در دسترس روستائیان این مملکت گذاشته شود تا از تعلیماتیکه وزیر اصلاحات ارضی شما برای تشکیل شرکتهای تعاونی میدهد استفاده شود جناب آقای دکتر ولیان خود شما میدانید که تعلیم دادن در این رشته کار بسیار مشکلی است و رادیو تنها وسیله است و خیلی بنفع شما تمام خواهد شد در مورد آموزش و پرورش بنده با کمال تأسف باید مطلبی را عرض برسانم که بسیار قابل توجه است جناب آقای نخست وزیر و واحدهای آموزشی شما در روستاها آنها که حقوق کافی میگیرند مغبور و ناظم و معلم هستند من و هر کسی که با روستا سر و کار دارد تصدیق میکند که نتیجه کارشان به اندازه کار یک فرد سپاهی دانش نیست کادری که در روستاها خدمت میکند با بستی تعلیمات ببیند که در روستا تنها اکتفا به اینکه الف و ب یاد بدهد نکند بنده دیدم معلمی که در روستا درس میداد بجای اینکه روستائی را با زندگی نظیف و بهداشتی آشنا کند خودش شیشه آنها شده بود ریشش را تراشیده بود و با شلوار پیژامه دم در نشسته بود بجای این که معلم و مربی باشد در آنجا فقط يك انجام وظیفه کرده و الف و ب درس داده این مطلب را راجع بوزارت آموزش و پرورش عرض کردم ولی بمصدق این که عیب او جهات بگفتی هنرش نیز بگویی برای این که تفرمائید فقط انتقاد میکنند بنده اقدامات آقای دکتر هدایتی را از میان بردن دسته بندیها در فرهنگ مملکت

تقدیر میکنم (صحیح است) ایشان توفیق این را پیدا کردند که فرهنگیان مملکت ما بجای دسته بندیها و انحراف و تجربات يك شعار واحد داشته باشند و سكرات در خیابانهای تهران و دردمو نستر اسبونها دیده‌ام که معلم میگردد فقط شاه (بدر صالحیان - همه ملت میگوبند شاه) بلکه همه ملت ایران میگوبند شاه و همه معلمین که ملت ایران را تربیت میکنند میگوبند فقط شاه امجد حسنی - این ندای باطنی خود معلمین است) و این خیلی مهم است چون ملت تربیت شده همین معلمهاست بهر حال این توفیق دولت خود شماست اگر قبول ندارید بنده عرض ندارم بنده با جناب آقای دکتر شاهقلی در دل زیادی دارم وزارت بهداشتی ما خیلی سعی دارد که با يك بیان علمی که در محافل تهران میتواند شنونده را قانع بکند بگوید که بهداشت و درمان دو مسئله جدا است من هم قبول دارم که اگر ملتی موفق بشود که بهداشتش را بجدا علی برساند مخارج درمانش بجدا فل خواهد رسید اما جناب آقای دکتر شاهقلی در روستاهای ایران درمان يك عمل بهداشتی است یعنی وقتی يك نفر مبتلا به تیفوئید یا حصه شد اگر این را در زمان بکندیم و همانندیم و بدور بیاوریم بگفتیم که مواظب باشید این بیماری فقط محدود میشود به او ولی اگر يك ماه طول کشیده تا خبرش بشما برسد يك منطقه‌ای آلوده میگردوب حصه میشود و این همان عمل بهداشتی است که شما میخواهید برای مردم محیط را محیط بهداشتی بکنید و من از شما بشدت تقاضا دارم که این تفرقه در مناطق روستائی با مناطق شهری يك اختلاف قائل بشوید مادر روستاها جناب آقای نخست وزیر اگر خدمات سازمان شاهنشاهی و خدمات شیر و خورشید سرخ برای کار درمانی نباشد (بگفتند از نمایندگان - سپاه بهداشت) و سپاه بهداشت خیلی از تذکرتان تشکر میکنم ما از مأمورین وزارت بهداشتی در روستاها معجزی ندیدیم (اسدی - و شهرهای کوچک) من منطقه ام يك منطقه صد درصد روستائی است منطقه شهری وجود ندارد عرض شود در کلیات لایحه بودجه دوستان و سروران عزیز بخصوص شخص جناب آقای نخست وزیر توضیحاتی دادند بیانیه مخالف و موافقی را شنیدیم با نهایت انصاف آنچه که

حق بود تصدیق فرمودید مشکلاتشان را بیان کردند عرض شود آنچه را هم که بقول ایشان متخصصین ما نباید در ارقام اشتباه کردند اصلاح فرمودند از این اصلاح و از این ارشادی که فرمودند بنده صمیمانه تشکر میکنم بحث در بودجه برای رسیدن بهمین مطالب است ولی يك مسئله‌ای را خارج از این مسائل علمی و فنی و رفاه که عامی فن گفته‌اند بنده از نظر اجتماعی میخواهم عرض کنم آن مسئله عادت برای مردم تربیت مردم برای استفاده دولت از هماهنگی مردم يك اصل مهم است من نمیدانم چرا دستکهای دولت اصرار دارند که اینقدر عادت مردم بچنگند بنده دنیا آمدم در این منطقه یعنی پشت همین مجلس شورای ملی نومی سجل نوشته است بنواد بخش ۲ دولت (رضوی چه سالی؟) زیاد از سن شما کمتر نیست من چندتا پیران از شما بیشتر پاره کرده‌ام آقای رضوی ۲۶ سال در این مملکت خیلی‌ها شاهدند که من چه کردم منت بکسی ندارم وظیفه هر ایرانی است باید بکنند نومی سجل من نوشته متولد بخش ۲ دولت حالا چه اصراری است که این را عوض کنند و اینجا بشود بخش ۹ جای دیگر بشود بخش ۱۷ و بعد اصولاً من از شما استدعا میکنم آقای رامین در مورد بخش‌های تابعه طالبی که هر کدام يك جا وصل است کله کردند لیدر محترم سرور عزیز بنده (خنده نمایندگان) (بگفتند از نمایندگان سرور که مال پان ایرانیست ها است) المعاشرة مؤثره جای بنده زبزلز آقايان است (عباس میرزائی) ممکن است اثر جزئی هم بکنند بشوید پان ایرانیست) شاید آنها قاطی مردمی‌ها بشوند در شهر تهران نواحی شهریاری نواحی مالیاتی نواحی آماری (بگفتند از نمایندگان - کلانتر بها) کلانتر بها نواحی آموزشی خانم فرخ ریواریسای هر کدام يك نقشه و يك حد و مرز دارد يك آدم نومی يك کوچید نشسته نمیداند تابع کدام ناحیه است یکی از اینها را امر فرمائید بشود مالاک ما در و شاید کلانتر بها را مالاک بگیرند از نظر انتظامی بقید آرزوی آنها پیاده بکنید تکلیف مردم روشن بشود (صحیح است) خیلی تشکر میکنم موافق دولت و همکار محترم بنده جناب آقای دکتر قادر آماری خوانند که يك میلیون پرونده قضات دادگستری رسیدگی

کردند زحمات و فداکاری این قاضی‌های با شرف قابل تقدیر و ستایش است ولی دکتر عزیز اعلام يك میلیون پرونده جزائی مرده خوبی نیست چرا ما باید بنابر خبرسیم که در سال (دکتر دادفر و حقوقی) حقوقی و جزائی بهر کیفیت که هست از نظر حقوقی الحمد لله حجم پرونده‌ها با این آمده با قانون اصلاحات ارضی باز شد اقتصادی خیلی از آن حیث تنزل کرده ولی ما با بستی راهی را بیمائیم کیه حجم کنار دادگستری ما با این بیاید عرض شود که مطلب آخر بنده دو موضوع است که بدوست عزیز و بسیار محترم که از سنین تلفه‌لیت یعنی از ۷ و ۶ سالگی بروی نیمکت دبستان با هم درس میخواندیم و این جناب آقای خسروانی کیه امروز جزء چهره‌های درخشان کسبینه جنابعالی است (صحیح است) این استعداد و لیاقت را دارد که شش ساله مثالی در پنج کسبینه مختلف وزیر بوده است (عباس میرزائی) آفرین خیلی با انصافید الآن سال هفتم است در دوره مدرسه متأسفانه شیطان بود اما خوب درس نمیخواند دوتا مسئله است که مربوط با ایشان است جناب آقای خواجه نومی مرده‌ای فرمودند که برای کار گران شریقت ایران سازمانی تشکیل میشود (چند نفر از نمایندگان) شد شد جای نهایت خوشوقتی است ولی انتصاب سازمان کارگیری به حزب سیاسی بنظر من صحیح نیست این وزیر کار دو مسئولیت دارد زرنک است با يك دست دوتا هدیه‌ها میتواند بر دارد هم وزیر کار است و هم دبیر کل حزب این رامن در استعداد ایشان میبیم (بگفتند از نمایندگان - اینکار معنی ندارد) عرض نکردم معنی دارد خیلی استعداد میخواهد اگر سازمان کارگیری را با عنوان وزارت کار اداره بفرمائید رهبری میفرماید متشکر هم هستیم بنفع کار گرها قدم برداشتند خوب هم کار میکنند حزب را هم تمام لیدر حزب جناب آقای خسروانی در این مسئله اجازه بفرمائید بنده از پشت این تریبون توضیح مفصلی ندمم شما و من از بسدو تشکیلات وزارت کار در آن وزارتخانه اقتضای خدمت داشتیم شما به وزارت رسیدید و بنده به سرکار گریش و امروز خدمت شعاع هشتم (دکتر رفه‌وردی - این بسته با استعداد است) البته بحثی است هر کس که مستعد نیست که يك مرتبه دبیر

کمیته المیک بشود، استعداد میخواید منم قبول دارم مگر کسی منکر است مسئله دوم را که میخواید عرض کنم جناب آقای هویدا متأسفانه جناب آقای وزیر دارایی تشریف بردند یکی از افتخارات دوره ۲۱ قانونگذاری یعنی اولین دوره مقننه بعد از انقلاب یعنی اولین اجتماع نمایندگان انقلاب سفید ایران این بود که به هراز حمت تبره ای کنجانند که هیچ کارمندی از دو جیا حقوق نگیرد این نصرت ۲۹۵ من خودم عضو دستگاہها بودم میدانم مشکلاتی ایجاد کرده است مشکلات ایجاد میکند چندین بار اصلاح شده است بنده از جناب آقای نخست وزیر استدعا دارم که اجازه نفرمایند باقیمانده قدرت قانونی این تبصره فقط مشمول بیچارهها باشد تمام کسانی که به قصد جلوگیری از گرفتن حقوقهای کزاف آنها در این تبصره ممنوع شده بودند بالوایح و پیشنهادات و اصلاحات مختلف استثناء شدند گروهی را بنده میخوانم در خود پیشنهاد ملاحظه نفرمائید بعد از انقلاب بعد از فرمان انقلاب اداری بعد از اینکه ما میگوئیم ملتی هستیم با اراده مصمم بدنبال شاهنشاه خودمان لایحه ای که پیشنهاد شده برای استدلالش در مقدمه چه نوشته اینطور نوشته ریاست محترم مجلس شورای ملی به استحضار میرساند که بر اثر اجرای آئیننامه قسمت اول تبصره ۲۹۵ قانون بودجه سال ۴۴ مصوبه کمیسیون دارایی حتی حضور افرادی که از سایر دستگاہهای دولت، توجه کنید اگر کسی عضو دستگاہ دولت نیست و در این کمیسیونها شرکت میکنند هر چه به او بپردازند باید بپردازند ولی افرادی که از سایر دستگاہهای دولت در شوراهای مشروحه زیر ۲۰۱، ۲۰۳، ۲۰۴ و ۶ در وزارت کار و البته از سایر دستگاہها شرکت میکنند حق حضور در ریاست بدارند البته خود جناب عالی میدانید که قانون بابستی جامع، کامل و شامل همه افراد همه افراد چه وزیری مقتدر و متکی و لیدر جزئی که ۱۸۰ نماینده در مجلس دارد بنده به آقای وزیر دارایی عرض کردم چیزی که جلوی رویشان گفتم پشت سرشان هم میتوانم عرض کنم اصطلاح عامیانه ای است گفتم دو سال وزیر من بودی افتخار داشتم برایت خدمت کردم اما شما چرا برای همه مادر هستید و برای کارمندان وزارت دارایی

زن بابا، همه دستگاہها هر چه بخواهند بدهند بشما می‌وزیر دارایی بیایش هست بعد تو می خود وزارت دارایی جناب آقای هویدا خود شما شاهد هستید که ما مورسین وزارت دارایی بچه محرومیتی زندگی میکنند (همه می نمایند گمان - خیلی محرومند، خیلی محرومند) یک نکته را عرض کنم که فراموش نفرمائید که هنوز دولت دولت شماست هر وزارتخانه ای را که نخطه بکنید دلیل عدم اعتقاد خود شماست (دکتر بزدان بنام همه وزارتخانهها وضعتان مرفه است) من این اعتقاد را ندارم بهر حال بنده در مقام ارادت مطالب تلخی را بشما عرض کردم که شاید از سخنان شیرین پاره ای از دوستان شیرینتر باشد بر ارضم خاتمه میدهم و امیدوارم آنچه که برضتان رساندم حالا که دولت بدست شما است و این همه حسن نیت دارید حالا که بعنوان نخست وزیر، این را مدهانه نمیگویم شما نوی خیابان بعد از سه سال که نخست وزیر هستید پشت آن پیکان کوچکتان که در میشوید مردم شمارا دوست دارند (صحیح است) منم همین را عرض میکنم به این نکات توجه نفرمائید روز بروز علاقه مردم بشما انشاء الله اضافه خواهد شد

نایب رئیس - در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

اینجانب پیشنهاد مینماید در تبصره ۱ بند ب سطر آخر بجای جمله (در خزانه الزامی نخواهد بود) نوشته شود (در خزانه لازم نخواهد بود).

با احترامات - دکتر امین

نخست وزیر (امیر عباس هویدا) - موافقم دولت موافق است چون اصلاح عبارتی است.

مر تصویب (رئیس کمیسیون بودجه) - با این پیشنهاد موافقم و اصلاح عبارتی است.

نایب رئیس - آقای دکتر شفیق امین یک پیشنهادی کرده اند که منظور اصلاح عبارتی است در تبصره ۱ بند ب

در سطر آخر بجای در خزانه الزامی نخواهد بود نوشته شود در خزانه لازم نخواهد بود اصلاح عبارتی است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید جمله زیر، به آخر تبصره ۲ لایحه بودجه ۱۳۴۷ افزوده شود:

«منظور از دیون بلامحل دیونی است که در اجرای قوانین بر عهده دولت مقرر شده باشد.»

با تقدیم احترامات - دکتر عاملی تهرانی

نایب رئیس - آقای دکتر عاملی تشریف بیاورید.

دکتر عاملی تهرانی - جناب آقای رئیس، همکاران

ارجحتم پیشنهادی را که در اینجا تقدیم کرده ام ناظر است به یکی از مشکلاتیکه ما در کمیسیون بودجه همواره با آن مواجه بودیم و شاید قسمت زیادی از وقت ما صرف به طرح و توضیح مکرر این مسئله میشد برای اینکه در این مورد نظر همکاران ارجحتم در باهیت پیشنهاد معظوف بسیارم تا کز بر هستم در مورد تبصره ۲ پیشنهادی که تقدیم کردم توضیح بدهم. تبصره ۲ این است که مبلغ مندرج در بودجه وزارتخانهها و مؤسسات دولتی تحت عنوان دیون بلامحل و همین مبلغ مندرج در ردیف ۵۹۰۱ بخش ۵ هزینه تحت عنوان هزینه های پیش بینی نشده پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی با رعایت مقررات قابل پرداخت است. در اینجا عرض من مربوط است به آن وجهی که تحت عنوان دیون بلامحل است برای اینکه مؤسسات دولتی نتوانند از اعتباری که بعنوان دیون بلامحل دارند استفاده بکنند پیشنهادی تهیه میشود و به کمیسیون بودجه داده میشود که در آن پیشنهادها نوشته شده است که این اقلام

دین بلامحل ماهست برای پرداختش قبلا اعتبار نداشتیم چون امسال برای پرداخت اعتبار داریم شما مساهبت دین را تصویب بکنید تا ما بتوانیم بکسانیکه مدیون هستیم این مبلغ را بپردازیم پیشنهادی که در این مورد ارائه میدهند ناآنجائی که ما برخورد کردیم شامل دودسته است یکدسته اینهاست که مقرر شده است بر عهده دولت و ناشی است

از اجرای قوانین مثلا کارمند است و حق داشته است. **نایب رئیس** - آقای دکتر عاملی برای اینکه توجه داشته باشید عرض میکنم که برای پیشنهاد فقط ۵ دقیقه میتوانید صحبت کنید.

دکتر عاملی تهرانی - بله کارمندی است حق داشته است از برای اینکه ترفیع بگیرد ترفیع به او داده میشود در آن سالی که ترفیع میدهند محل ندارند که اضافه را بپردازند این دین بر عهده دولت میماند سال بعد از دیون بلامحل اعتبار میگذارند و دولت میآید و گزارش میدهد که چنین ذین را داریم کمیسیون هم تصویب میکند در مورد اینگونه دیون هیچ حرفی نیست دیونی است که برای دولت پیدا شده و در نتیجه در جریان اجرای قانون ولی یک سلسله دیونی هست برای اینکه تا کز برم خلاصه کنم برضتان برسانم که ناشی است از اشتباه، ناشی است از سوء تعبیر و ناشی است از تجاوز از اعتبارات مقرر، فرض بفرمائید مؤسسه است یک شخصی میآید کادو میدهد برای کادو اعتبار نداشته ولی حق هم نداشته که چنین موردی را منظور بکند و بپردازد چنین مواردی بسیار بوده است در لیست دیون بلامحل در کمیسیون همیشه این بحث میشد که اینها دیون بلامحل نیست اینها اظهارنامه ای است برائی تخلفات قبلی ولی در اینجا یک نحوه دیگری استدلال میشد دین را ما از جهت آنکسی که طلبکار است بساید در نظر بگیریم درست است ممکن است که بکنفر بدون اینکه حق داشته باشد بدون اینکه اعتبار داشته باشد اجازه داده باشد که یک کلدان بخزند و این شخص اجازه نداشته ولی آنکسی که کلدان را بدولت فروخته او حالا از دولت طلبکار است یک عده میگفتند که ما باید دین بلامحل را به این اعتبار بگیریم یعنی ببینیم که این اعتبار هست یا نه یک عده می گفتند دین بلامحل شامل گروه اول است یعنی آنها نیکه بر عهده دولت مقرر شده در جریان اجرای قانون و بموجب تجویز قانون همیشه در این مورد اختلاف نظر بود با کمال تأسف باید خدمت همکاران ارجحتم عرض کنم که حتی بعضی از موارد که به اعتقاد تخلف از مقررات قبلی بود شاید سایر دوستان کمیسیون هم در این مورد هم عقیده بهم داستان بودند به اجبار از کمیسیون گذشت برای آنکه

کسانیکه از دولت طلبکار هستند بحقشان برسند اینجا این پیشنهاد را تقدیم میکنم برای اینکه مجلس محترم توجه بفرمائید و در اینجا بتصویب این جمله مشخص کنید که دین بلا محل عبارت از دینی است که بموجب تجاوز قانونی و بموجب قانون در مسیر اجرای قانون بر عهده دولت مقرر شده باشد تا بتوانیم موارد دیگری که بکمسیون میآید به اعتبار این نظریه صریح مجلس دست رد بگذاریم آنها را دولت برای رفع مشکل راه حل دیگر و احیاناً لوابح لازم را تهیه و تقدیم بکنند.

نایب رئیس - پیشنهاد آقای دکتر عاملی مطرح است نظری نیست؟ آقای قوام صدری بفرمائید.

قوام صدری (معاون وزارت دارائی) - با اجازه ریاست محترم يك نکته را باید عرض مجلس محترم برسانم و آن توجهی است که جناب آقای دکتر عاملی روی این مطلب و نگرانی از اینکه این دیون اگر بر اساس تجاوز از اعتبارها بیاید ممکن است که تصویبش ایجاد اشکال بکند و برخلاف مقررات عملی شده باشد بایستی برضشان برسانم که تبصره قانون بودجه سال ۱۳۲۸ را اگر مطالعه بفرمائید تجاوز از اعتبارات تعهد خرج دیون بلا محل و حتی پرداخت هزینه های بدون اعتبار مجازات دارد و

بعنوان تصرف در اموال دولت قابل تعقیب جزائی است آن نگرانی نمایندگان محترم را قانون رفع کرده است و خیلی محکمتر از آنچه پیشنهاد میفرمائید در این تبصره که احیاناً ممکن است جلوی این کار را بگیرد و رفع نگرانی شان را بکنند عرض میکنم که این قانون و قوانین دیگری وجود دارد که شدت نظارت میشود دستگاه وزارت دارائی هم در اجرای این تبصره قانون سال ۱۳۲۸ مراقت میکند در اجرای خود قانون یعنی سیاست عمومی که تجاوز از اعتبارات را منع میکنند منتها يك مطلب را توجه نفرمودند و آن این است که در مرحله اجرائش يك مواردی پیش میآید بغیر از این مورد که بخیال خودشان مستثنی کردند

تصویب فرمودند که متجاوز از اعتبار نیست ولی مشمول آنچه را که میفرمائید یعنی حقوق ناشی از اجرای قانون هم نیست و بعلاوه همینطور که فرمودند يك مواردی هست که حقوق مردم را بایستی تأمین کرد بهمین دلیل چنین

تصویب فرمودند که این مطالب در کمسیون بودجه رسیدگی بشود اگر دین دینی عمدی بود و این نوع مشکلات پیش نیاید که دلیلی نداشت این کار به کمسیون بودجه برود این نکته را بایستی عرض برسانم اگر وزارت دارائی بر اساس بررسیهایی که از تمام دینها و صورتهای مر بوط بدیون میآید در وزارت دارائی در کمسیون خاصی که از نمایندگان اداره بودجه وزارت دارائی و نماینده وزارتخانه مر بوطه تشکیل میشود رسیدگی میکنند و بجزئیات اینکه این دین چرا پیدا شده و چگونه پیدا شده و آیا موارد از موارد تجاوز از اعتبار هست و با عمل خلاف قانون و خلاف آن تبصره بودجه انجام گرفته باخیر به این مطالب رسیدگی میشود و آنجا که قبول میکنند هیچ نوع خلاف مقرراتی انجام نگرفته مقرراتی بصورت پیشنهاد تقدیم کمسیون بودجه میشود یعنی در جلسه علنی بنده تقدیم میکنم و در کمسیون بودجه رسیدگی میشود استدعا میکنم جناب آقای دکتر عاملی موافقت بفرمائید برای اینکه مشکلاتی ایجاد نشود با عرض اینکه مشکلاتیکه جنابعالی میفرمائید با وجود رسیدگیها اینکه در وزارتخانه و دستگاهها میشود پیش نمیآید استدعا میکنم اگر موافقت دارند این پیشنهاد را مسترد بفرمائید.

نایب رئیس - آقای دکتر عاملی مسترد میفرمائید یا رأی بگیریم؟

دکتر عاملی تهرانی - عرض کنم با این توضیحی که جناب آقای قوام صدری فرمودند این توجه باید باشد که اگر به این نحو تسلیم میفرمائید لافل در آن پرونده هائیکه این شائبه را دارد که ممکن است تجاوز از اعتبارات باشد دولت موظف باشد که جزئیات آنرا به استحضار کمسیون بودجه برساند.

نایب رئیس - دولت موظف به این امر هست بنابراین پس گرفتید؟ (دکتر عاملی - بله). پیشنهاد دیگری قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)
مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی اینجانب پیشنهاد مینماید در تبصره ۱۱ در صطر ۵

قسمت آخر بجای (که در تاریخ قانون مذکور) نوشته شود (که تا تاریخ تصویب این قانون).

با احترامات - دکتر شفیع امین
نایب رئیس - آقای دکتر شفیع امین بفرمائید.

دکتر شفیع امین - بنده ایمان دارم و حتم دارم که همکاران محترم و همینطور دولت عقیده دارد و ایمان دارد که چرخهای مملکت بوسیله کارمندان دولت میچرخد و این انقلاب عظیم باید با دست کارمندان دولت سر بعتز به انجام برسد تا زندگی آنها بهتر تأمین شود این لطفی که شاهنشاه عظیم ما برای اعطاء يك پایه ، يك رتبه بکارمندان مرحمت فرمودند موجب ستایش و تشکر عموم فرهنگیان و کارمندان میباشد بزرگترین عاملی است که ایشان میخواهند از کارمندان قدر دانی بشود که بهتر و با دلگرمی کارهای خودشان را انجام بدهند نامه های زیادی از کارمندان رسیده که بنده موظف بودم نامه های آنها را بخوانم قانون در ۳۱ خرداد سال ۴۵ (سال گذشته) اجرا شده و اجرای قانون را در سال ۴۷ گذاشتند کارمندی هستند که در آخر سال ۴۵ یا در جریان سال ۴۶ میبایستی به آنها رتبه بدهند (صحیح است) عده ای از کارمندان در سال ۴۱ وارد شدند بنده خیلی از فرهنگیان و دانشگاهیان و اشخاص فقیر را میشناسیم که در سال ۴۱ و ۴۲ وارد خدمت شده اند و تنها بحال پایه نگرفته اند و همان پایه مانده اند زندگی گران شده متاهل شده اند صاحب خانواده شده اند این انصاف نیست که ما آنها را محدود بکنیم این انصاف نیست که تا تاریخ تصویب قانون با تاریخ اجراء تاریخ اجرا از سال ۴۷ خواهد بود خواستم تا تاریخ تصویب این قانون بنده نظرم این است برای اینکه زندگی آنها تأمین بشود بنده عرض میکنم که دانشگاهیان که مورد توجه جناب آقای نخست وزیر و وزارت است در میان آنها اشخاصی هستند که بعنوان استادیار دانشگاه و استاد خدمت میکنند و خوشبختانه مشمول قانون استخدام کشوری نیستند ولی به این بیچاره ها رتبه نداده اند زندگی بالامرود بنده استدعا میکنم که دولت موافقت کند که از نظر بودجای ..

نائب رئیس - آقای دکتر درودی - سر تیب و خدایان
دکتر یگانه (وزیر مشاور) - اضافه کردن کلمه با اضافه ایرادی ندارد قبول داریم.

نایب رئیس - آقای دکتر شفیع امین پنج دقیقه وقت جنابعالی تمام است.

دکتر امین - با توضیحاتی که عرض کردم نظر موافق دولت را به این موضوع جلب میکنم.

نایب رئیس - نسبت به پیشنهاد آقای دکتر امین نظر مخالفی نیست؟ (نمایندگان - پس گرفتند) آقای دکتر شفیع امین پس گرفتید؟ (دکتر امین - بله) پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)
ریاست محترم مجلس شورای ملی با کمال احترام در تبصره ۱۱ لایحه بودجه کل کشور پیشنهاد میشود:

- ۱- در صطر ششم پس از ترفیع افزوده شود (یا اضافه) و یا اینکه کلمه (ترفیع) حذف بشود.
- ۲- در صطر پنجم که نوشته شده قانون استخدام کشوری تبدیل شود: (لایحه قانونی استخدام کشوری).

دکتر موسی درودی - سر تیب و خدایان
نایب رئیس - آقای دکتر درودی بفرمائید.

دکتر موسی درودی - سر تیب و خدایان
نایب رئیس - پس آقای دکتر درودی توضیح احتیاج ندارد قسمت اول آن را نماینده دولت قبول کرد بنابراین قسمت اول این پیشنهاد که بعد از کلمه ترفیع با اضافه اضافه بشود در قسمت دوم لایحه قانونی شود البته لایحه قانونی استخدام دولتی درست تر است برای اینکه هنوز قانون نشده (دکتر مذهب - بنده با قسمت دوم مخالفم و بهتر است که جدا گانه رأی گرفته شود) اجازه بفرمائید بهمین ترتیب عمل خواهد شد. رأی میگیریم به اضافه کردن با اضافه بعد از کلمه ترفیع خانها و آقایانیکه با این قسمت از پیشنهاد موافقتند خواهش میکنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. رأی میگیریم بقسمت دوم پیشنهاد که تبدیل بشود قانون استخدام کشوری به لایحه قانونی استخدام کشوری و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمائید

آ عده‌ای کمی برخاستند (تصویب نشد در تبصره های
لابحه بودجه پیشنهاد دیگری نیست چند پیشنهاد الحاقی
بودجه هست که قرائت میشود

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

محترم ما پیشنهاد مینماید تبصره ذیل به تبصره های
بودجه کل کشور اضافه گردد :

دولت مکلف است که شهرسازی در مناطق عشایری
را بر سایر مناطق مقدم دانسته و در حدود اعتبارات مصوب
در برنامه چهارم در تأمین آب و برق و اسفالت و بیمارستان
و خانه سازی در آن نقاط اقدام نماید.

با تقدیم احترام - ابوذر

نایب رئیس - توجه بفرمائید آقای ابوذر این پیشنهاد
بودجه‌ای نیست ما دولت زاهم منع کرده‌ایم که در لایحه
بودجه پیشنهادهای غیر بودجه‌ای بدهد بهر حال تشخیص اینکه
پیشنهاد بودجه‌ایست یا بودجه‌ای نیست با رئیس است و
بنده هم اینطور تشخیص دادم که پیشنهاد غیر بودجه‌ایست
و قابل طرح نیست پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید تبصره زیر بلا لایحه بودجه ۱۳۴۷
افزوده شود:

تبصره - از اعتبار ردیف ۴۱۰۷ مبلغ لازم کسر
میشود و در نتیجه کلیه مشمولان قانون نظام وظیفه که
برای انجام خدمت بموقع خود را معرفی کرده باشند و
مازاد بر احتیاج تشخیص داده شوند برای دریافت برگ
معافیت خود از پرداخت هر وجهی معاف باشند.

با تقدیم احترام :

محسن پزشکیور - دکتر طالع - دکتر عاملی

نایب رئیس - آقای دکتر عاملی بفرمائید.

دکتر عاملی - عرض کنم در این مورد من باتمام
علاقه‌ای که به نکته آموزشی از محضر جناب آقای نخست وزیر

دارم بهمین دلیل با دقت بسیار به استدلال شیرین ایشان
توجه کردم ولی باید عرض کنم استدلالشان در مورد آنچه
را ما فروش معافیت عنوان کرده بودیم آنگونه که سایر
دلایل ایشان دلنشین مینمود آن تأثیر را نداشت خدمت
نظام و طبقه همانگونه که مورد اعتقاد همه ما هست خدمت
مقدس است و این دو وجه دارد یکی در جهت کسی که
باید برود خدمت نکند یکی از لحاظ دستگاهی که باید
امکان این خدمت را تشخیص بدهد بنابراین هر گاه دولت
بعنوان دستگاهی که باید امکان این افتخار را به افراد
بدهد این مسأله را مورد توجه قرار بدهد آنوقت چه
خواهیم کرد که بودن این رقم ده میلیون و چهارصد هزار
تومان در بودجه کشور انعکاس خوب و اثر شایسته‌ای ندارد
دولت موظف است که به افراد این امکان را بدهد که
بروند و خدمت خودشان را ادامه بدهند و تعلیمات مقدسی
را که این دوره با آنها میدهند فرا بگیرند این را يك
کمی مقایسه کنید با تعلیمات اجباری آیا صحیح است که
اگر ما يك كودکی را از گرفتن تعلیمات اجباری محروم
کردیم بازای این محرومیت يك چیزی هم از او بگیریم
صحیح نیست بهمین دلیل در مورد خدمت مقدس سربازی
این خدمتی که بعنوان يك موهبت نصب افراد شده

این استدلال صحیحی نیست که ما بگیریم که امکان این
را بشما ندادیم که بشما اجازه بدهیم که خدمت سربازی
کنید و به شرف سربازی نایل شوید بازای اینکه نمیتوانیم
این فرصت را بشما بدهیم يك چیزی بدهیم این صحیح
نیست این کار غلطی بود که در گذشته کردند و ادامه آن
صحیح نیست انعکاس این رقم هم در بودجه مملکت صحیح
نیست بهمین دلیل است که من تقاضا دارم مورد امان نظر
بیشتری قرار بگیرد بخصوص که این وعده رافرمودند که
در آینده نزدیک به همه کس امکان این خدمت شرافتمندانه
داده خواهد شد. بنابراین به احتمال قوی این رقم شاید
باین مقداری که در بودجه پیش بینی شده است کمتر باشد
باین دلیل است که به خاطر حفظ شرافت خدمت مقدس
سربازی تقاضا میکنم که این رقم از بودجه بیرون آورده
شود.

نایب رئیس - تلفسار سیهید صنیعی بفرمائید.

سیهید صنیعی (وزیر جنگ) - با اجازه مقام
ریاست باستحضار نمایندگان محترم میرسانم از اول سال
۲۷ ما افرادی بنام مازاد بر احتیاج نخواهیم داشت که
معاف کنیم از خدمت و طبقه و این خدمت را قاطبه ملت
ایران انجام خواهند داد و افرادی که بموجب قوانین معاف
تشخیص میگردند با متکفل میشوند با آنکه مریض
میشوند یا بجهاتی که قانون آنها را معاف کرده باستناد
دلایل قانونی معاف میشوند از پرداخت این قبلیه و جوه
قانون آنها را معاف کرده است ولی آنچه در بودجه منظور
شده بدهی مالی است که بموجب قوانین توشیح شده فعلی
باید اجراء کنیم و در مورد عده‌ای این قانون اجراء شده
و صحیح نیست که ما يك جمع را از قانون توشیح شده که
در حال اجراء هست استثناء بکنیم بنده استدعا میکنم
برای اینکه از تبعیض جلوگیری بشود موافقت بفرمائید
که پیشنهادتان را پس بگیرد.

نایب رئیس - آقای دکتر عاملی بفرمائید.

دکتر عاملی - همانطور که عرض کردم
بودن این رقم در بودجه صحیح نیست.

نایب رئیس - پیشنهاد بکنار دیگر قرائت میشود
که رأی گرفته شود.

(بشرح سابق خوانده شد)

نایب رئیس - رأی میگیریم به این پیشنهاد خانها
و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمائید (چند
نفری برخاستند) تصویب نشد. پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

با کمال احترام در لایحه بودجه پیشنهاد مینماید که
خرید ماشین ساخت کشورهای خارج برای مؤسسات دولتی
و سازمانهایی که از بودجه دولتی بهر نحوی از انحاء اداره
میشود در سال ۱۳۴۷ ممنوع و اگر نیازی باشد با تصویب
هیئت دولت از ماشینهای ساخت ایران خریداری شود.

با تقدیم احترام - محمد اسدی

نایب رئیس - توجه بفرمائید این پیشنهاد نه شکل

ماده دارد و نه تبصره فقط قرائت شد. پیشنهاد بعدی قرائت
میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید تبصره زیر بلا لایحه بودجه سال
۱۳۴۷ افزوده شود:

تبصره - مجموع حقوق مزایا، فوق العاده،
حق حضور، پاداش و با وجوه دیگری را که هر يك از
کارمندان دولت و باکارمندان سازمانها و شرکتها که
دولت در آن سرمایه گذاری کرده است در صندوق دولت
و یا سازمانها و یا شرکت های مزبور دریافت مینمایند،
در سال، نمیتواند از مجموع حقوق و مزایای سالیانه يك
وزیر بیشتر باشد.

با تقدیم احترامات - پزشکیور - دکتر عاملی

دکتر صدر - دکتر فریور - دکتر طالع

دکتر یزدان پناه - ارتباط با اجراء بودجه ندارد.

نایب رئیس - آقای پزشکیور بفرمائید.

پزشکیور - البته همکاران گرامی خانها و آقایان
در مورد این پیشنهاد فکر میکنم بعد کافی آگاهی و وفوف
بدلایل و جهات و ریشه‌های این پیشنهاد هست و يك دلیل

عمده‌ای که برای طرح این پیشنهاد در این زمان وجود دارد
این مرحله‌ای است که کوشش را دولت آغاز کرده است
از برای اجراء فرمان شاهنشاه برای تحقق بخشیدن به
انقلاب اداری و بخصوص هر گاه ما واقعاً بررسی کنیم برای
اینکه بسیاری از مشکلاتی که در سازمانها اداری هست
ناشی از تبعیضاتی است که در سازمانهای اداری باشرکتهای
وابسته به آن سازمانها وجود دارد و بهر حال باید يك زمانی
این قدم شجاعانه را برداشت باید يك زمانی این قدم را با
کمال جسارت و شجاعت برداشت از برای اینکه واقعا این
امتیازات بیش از حد و بیش از حد لزوم که در موقع خودش
در سازمانهای اداری سبب ایجاد يك نوع فئودالیزم اداری
شده است از میان برداشته شود زیرا آنچه بنام فئودالیزم
در هر کجا و در هر شأنی از اجتماع نامیده میشود عبارتست
از يك سلسله موازین و مقرراتی که يك امتیازات

تایجا اگر بشود گفت تا مناسبتی را بنا کسرو...ها
و قشرهای دیگـری کسبه از آن اجتماع
هستند بوجود میآورد و این قبیل مزایا و حقوق های غیر
نامتناسب، نامتناسب اولاً از نظر زندگی عمومی ملت ایران
و ثانیاً از نظر حقوق و مزایائی که اکثریت با اتفاق کارمندان
دریافت میکنند موجب اساسی است که بسیاری از
ناسامانیها و بسیاری از عدم انجام صحیح امور در سازمانهای
اداری ما بوجود آورده ما با کمال قاطعیت اعتماد و ایمان
داریم که انجام انقلاب اداری مقدور و میسر نخواهد
بود مگر اینکه به این تبعیضات پایان داده شود (صحیح
است) و موردی و ضابطه ای که مادر این جاد نظر گرفتیم
ضابطه ای است برای آن گروه از کارمندان دولت که در
سطح عالی رهبری مملکت قرار گرفته اند و در سطح رهبری
امور اجرایی مملکت قرار گرفته اند و زیری است که يك
وزارتخانه در اختیار اوست و هیچ دلیلی نمیتوان پیش بینی
کرد که حقوق و مزایای کارمندان که رهبری این وزیر
را بنا به اصول و موازین اداری میپذیرند و زیر نظر
مسئولیت این وزیر کار میکنند اعم از اینکه در سازمانهای
اداری باشند یا در شرکت هایی که بشجوی از انحاء بایکی
از این وزارتخانه مرتبط خواهد بود هیچ دلیل و منطقی
نمیتواند وجود داشته باشد که حقوق و مزایای اینها بیش از
وزیر باشد و يك دلیل دیگری که غالباً ابراز میشود عبارت
از این است که ما اگر سطح این حقوقهای عده معدود را
در یک اشل بشمار بالا میگذاریم نخواهیم توانست اشخاص
تخصیص کرد و وطنمان را از خارج جلب و جذب کنیم تنها
نکته ای را که عرض میکنم این هفت که با این روش و بنا
توجه به امکانات مالی مملکت ممکن است که ما عده
قلیلی را بتوانیم جلب کنیم ولی اگر يك چنین حقوق و
مزایائی بدهد ای قلیل پرداخته بشود سبب خواهد شد اکثریت
دیگری نیابند زیرا آنها هم ما را در انتظار دریافت يك چنین
حقوق ها و مزایائی هستند و ما نخواهیم توانست آنها را
جذب کنیم مگر اینکه در يك چنین اشل بالا و در يك
سطحی بالا به آنها حقوق و مزایائی بدهیم که خزانه مملکت
و بنیه مالی مملکت ما چنین استطاعتی را نخواهد داشت
نایب رئیس - بنجدقیقه وقت جنابعالی تمام شد

پزشکپور - خیلی عذر میخوام این بطور کلی دلیلی
من بود و حالا موافق و مخالف هم صحبت خواهند کرد و
تضمیم خواهند گرفت
نایب رئیس - آقای دکتر دادفر بفرمائید
دکتر دادفر - همکار عزیزم آقای پزشکیپور
پیشنهادی مطرح فرمودند و کاملتر از این تصویب شده
همانطور که عرض کردم چون در موقعیکه در مجلس شورای
ملی این پیشنهاد مطرح و تصویب شد حتی من بادم هست
که وزیر دارائی وقت گفت لایحه بودجه را مسترد میکنیم
اگر تصویب بشود ولی مجلس تصویب کرد پیشنهاد هم مال
بنده بود در صورت مذاکرات مجلس هست اما چون با وضع
فعلی و با اقداماتی که الان دولت در جریان دارد آن پیشنهاد
بصورتیکه جنابعالی تقدیم کردید بنظر من قابل عمل نیست
من از جنابعالی خواهش میکنم که این پیشنهاد را
پس بگیرد
نایب رئیس - آقای فخر طباطبائی بفرمائید
فخر طباطبائی - عرض کنم در مورد این پیشنهاد
جناب آقای پزشکیپور توضیحات کاملی دادند بنده واقفاً
فکر کردم با توضیحاتی که ایشان دادند مخالفتها امر از
نمی شود معذک تشکر میکنم که این مخالفت جناب آقای
دکتر دادفر این فرصت را داد که بنده هم در تعقیب پیشنهاد
ایشان عرایضی بکنم این بودجه را که بنده مطالعه کردم
تقریباً نصف مبلغ مربوط به پرسنل مملکت و پرداختهای
به کارمندان است و پس از انقلاب جهش مملکت به طرف
عدالت اجتماعی است (صحیح است) و عدالت اجتماعی
همه جانبه مخصوصاً عدالت در پرداختها (صحیح است)
پیشنهادی که جناب آقای پزشکیپور دادند لافاقل در سطح
بالا خود شما جناب آقای نخست وزیر را راحت میکند
و قتیکه شما در سطح بالا دارای يك محدودیتی شدید در
سطح پائین تر از این ایراد را نخواهند گرفت و پرداختهای
غیر معمولی از بودجه شما انتظار نخواهند داشت پیشنهاد
هم با رعایت جهات بوده دست شما هم بسته نیست چون نوشته
که این پرداختها از معادل حقوق سالیانه تجاوز نکنند مگر
میخواهید از معادل حقوق سالانه هم بیشتر بدهید که این
پیشنهاد مورد قبول واقع نشود اینست که بنده فکر میکنم

این پیشنهادی است که باید مورد توجه خود دولت هم
قرار بگیرد و هیچ اشکالی هم در عمل فراهم نمیکند در
دوره گذشته هم در بودجه خودتان این معناراً پیش بینی
کردید و آوردید يك ماده ای بعد يك تصویب نامه گذراندید
و کیفیات دیگری درست شد که بالاخره به موقع اجرا گذاشته
شد این بود خلاصه عرض بنده در موافقت این پیشنهاد
نایب رئیس - يك موافق و يك مخالف صحبت کردند
آقای قوام صدری بفرمائید
قوام صدری (معاون وزارت دارائی) - بنده
میخواهم استدعا کنم که توضیحات بنده را بعنوان این
نقش بفرمائید که منظور اینست که دولت در نظر دارد
در دستگامها حقوق هائی بدهد که معادل حقوق وزیر باشد
این چنین چیزی نیست این توضیحات بنده، باین عنوان
نقش نشود چون اکنون جناب آقای فخر طباطبائی تذکری
فرمودند که مگر شما میخواهید حقوقی بیشتر بدهید اگر
شما نمیخواهید این کار را بکنید قبول کنید بنده يك
توضیحی عرض میکنم. ما يك قانون استخدام داریم و
تصویب شده و تکلیف حقوق کارمندان معلوم است بایستی
اجرا شود اگر نظر اینست که آن قانون اجرا نشود آن
امری است علیحده اما میماند دستهای که مشمول قانون
استخدام نیستند و در کار خدمت دولت هستند برای این
کار قانون داریم بنصرتای تصویب فرمودید که دستگامهای
تابع دولت مؤسسات و بنگاهها و شرکت های وابسته بدولت
آنچه که قانون و اساسنامه دارند طبق قانون و اساسنامه
عمل میکنند و آنها که ندارند مکلفند اساسنامه خود را
بیاورند و در کمیسیونهای مربوطه مجلس شورای ملی بتصویب
برسانند و این اساسنامه ها باید نیاید بمجلس محترم و
در کمیسیونها رسیدگی بشود در این جا تصریح شده حالا
اگر تصدیق بفرمائید که این مطلب استخدامی را در قانون
بودجه توضیح باید داد و از این نظر در قانون بودجه میشود
گذاشت چون مطلب استخدامی است امر دیگر بست يك
نصرتای تصویب فرمودید اما ناچار شدیم صد استثناء بیاوریم
حضورتان و بتصویب بفرمائید. تبصره ۲۹ بودجه است
استدعا میکنم موافقت بفرمائید که این مطلب هم اگر بر
فرض که فکر صحیحی باشد رویش رسیده کسی بشود و الا

با يك تبصره جز اینکه راه را ببندد اثری ندارد در کدام
مملکت حقوقها مأخوذ حقوق وزیر است ما کارشناسانی
داریم در این مملکت که ۴ برابر حقوق وزیر حقوق
بگیرند باید هم بگیرند و قبول هم داریم با يك تبصره
نمیشود کار را را کد گذاشت
نایب رئیس - آقای پزشکیپور چه پیشنهاد خود
باقی هستید؟
پزشکپور - در تبصره عنوان کارمند شده ممکن
است که کار شناسانی بیابند که دستمزد های هنگفت
بشود به آنها داد قید کارمند شده است
نایب رئیس - در این صورت یکبار دیگر این
پیشنهاد را میخوانیم مخالف و موافق صحبت کرده اند
نمایند دولت هم صحبت کرد و بعد رأی میگیریم
(بشرح سابق خوانده شد)
نایب رئیس - رأی میگیریم به این پیشنهاد خانها و
آقایانیکه موافقت خواهند میکنم قیام فرمائید (عده کمی
برخواستند) تصویب نشد
راهبند - علاقمندان به صرفه جوئی مملکت هم
شناخته شدند
نایب رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود:
(بشرح زیر خوانده شد)
ریاست معظم مجلس شورای ملی
چون کادر قضائی از حیث مقررات استخدامی تابع
قانون استخدام کشوری نیست و احکام عمومی قانون
استخدام کشوری هم با مقتضیات خدمت قضات مطابقت
ندارد و در اکثر موارد محتاج مقررات خاص است برای
اینکه در مورد مزایای قضات هم مقررات متناسب و
جداگانه ای وجود داشته باشد پیشنهاد میمائیم تبصره
زیر به لایحه بودجه اضافه شود:
تبصره - تعیین پرداخت و انواع مزایا و
فوق العاده های قضات دادگستری طبق آئین نامه ای خواهد
بود که از طرف وزارت دادگستری تنظیم و به تصویب
هیئت وزیران خواهد رسید - شیخ الاسلامی - پزشکی -

سر تیب پور - دکتر اسفندیاری - کاشمی - دکتر اعتمادی - معیری - مهاجرانی - آموزگار .

نایب رئیس - این تصریح بودجه ای نیست باید به کمیسیون استخدام برود چون پیشنهاد دیگری نیست کلمات آخر لایحه مطرح است آقای فضائی بفرمائید .

فضائی - اجازه بفرمائید بنده عرضی نکنم که مختصر صحبت میکنم بعد مفصل بشود انشاءالله مختصر خواهد بود بنده فقط از این موقعیت میخواهم استفاده بکنم و در واقع خواهش میکنم از آقای وزیر آموزش و پرورش تشریف بیاورند اینجا و از مطلبی ما آگاه کنند و آن راجع بمطلبی است که بدون شك مورد علاقه همه ما است تردید نیست که همه بفرهنگیان علاقه دارند تردید نیست که همه بمعلمان کشور علاقه دارند شادی آنها موجب سرور و دمیدن روح شادی در نوباوگان است رضایت آنها تأثیر در تربیت نوباوگان دارد بخصوص در این ایام شنیده میشود که بخاطر مصالح مملکت بسا وجود اینکه ناراحتی دارند یا داشتند و اعتراضاتی داشتند فریبستند چون احساس کردند که مملکت در یک آستانه ایست که هر کس هر وطن پرستی باید امروز توجه به مصالح عالیه مملکت خود بکند بهمین جهت جا دارد که مادر چنین موقعیتی آنها بطرف آموزش نکنیم و موضوعیکه مورد بحث است بنده مطرح میکنم خواهش میکنم آقای وزیر آموزش و پرورش در این باب توضیح بدهند گفته میشود که در قانون استخدام رعایت حقوق حقه معلمان نشده است بعضی میگویند قبلاً اینطور بوده ولی این موضوع اصلاح شده اما بنظر من جا دارد که مجلس از این جریان آگاهی کامل داشته باشد آقای وزیر آموزش و پرورش در اینجا توضیحی بدهند چنانچه واردی هست که حقوق حقه معلمان آنهائی که فرزندان ما را تربیت میکنند اشکالی پیش آمده و واقفانه در راه اصلاح وضع آنها باید اقداماتی بشود مشروحاً بفرمائید تا همه مستحضر باشیم نه فقط ما بلکه معلمان کشور و حتی طبقات دیگر مستحضر شوند که چه همه معلمان از طبقات وطن پرست هستند از حسن نیت دولت و از توجهی که بکار آنها میشود آگاه نباشند از این جهت بنده از نظر صلاح اندیشی و در واقع از نظر این که باید در چنین مکان

مقدس حقایق کاملاً گفته بشود خواهش میکنم که موضوع را آقای وزیر آموزش و پرورش توضیح بفرمایند .

نایب رئیس - خانم دکتر دولتشاهی بفرمائید .

بانودکتر دولتشاهی - جناب آقای رئیس همکاران محترم ، با توجه به اینکه تمام روز همکاران محترم و هیأت دولت نشسته اند و همه قطعاً خیلی خسته هستند سعی میکنم خیلی به اختصار صحبت کنم بنده بعنوان موافق لایحه بودجه صحبت میکنم چرا نحوه مخارج هر اعتباری و هر درآمدی باید بر اساس حساب و برنامهای باشد بکنفر کدبانوی خانه در صورتی میتواند از عهده اداره خانه و خانواده و تأمین رفاه آن برآید که برنامهای برای مخارج خانواده داشته باشد و بودجه خانواده را بر اساس درآمد آن تنظیم کند و بر اساس همان هم خرج کند مملکت هم چیزی نیست جز یک خانه بزرگ و دولت که باید از عهده اداره این خانه و خانواده بزرگ برآید باید بر اساس برنامه مشخص بودجه داشته باشد و آنرا خرج بکند در گذشته سالها دولتها بودجهای را خرج میکردند بدون اینکه منطبق بر هیچگونه برنامه ای باشد حتی مدتها بودجه بصورت پاپی تصویب میشد و رفع نیازمندیها بطور موقت میکرد برای اولین بار در تاریخ مشروطیت ایران دولت حزبی ما موفق شد بودجه برنامهای تقدیم مجلس

نمایند طبق بحثهایی که شد و توضیحاتی که داده شد مسلماً دیدیم دولت پس از مطالعات دقیق توانسته است به نسبت احتیاجات مملکت و با توجه به برنامه های بزرگ انقلابی و جهش اقتصادی بودجهای را تنظیم کند همکاران محترم توجه دارند که این لازمه مطالعه و دقت و بررسی های طولانی بود و اگر امروز میبینیم که در یک سرفصل بیک نسبت بودجه اضافه شده و در یک سرفصل دیگر به نسبت دیگر اینها در آن وقت مطالعه کافی و طولانی بود از جهت پیشرفت علوم توجه خاصی شده در جهت پیشبرد کشاورزی که خوشبختانه ۲۵ درصد اعتبار برای کشاورزی در نظر گرفته شده توجه کامل شده و نخست وزیر در اینجا رسماً اعلام کرد که بزرگترین توجه در برنامه بودجه سالهای آینده به پیشرفت کشاورزی شده در جهت توسعه دانشگاهها در جهت تعمیم آموزش و پرورش که مورد توجه خاص ملت ایران است به توسعه آموزش حرفه ای کاملاً در این

بودجه توجه شده در تأمین امور عمومی ، وضع قوانین ، رسیدگی بدعاوی ، امور بین المللی ، در کار فرهنگ و هنر و حفظ آثار باستانی خوشبختانه کمیته بن قسمت در حدود ۵۰ درصد نسبت به سال قبل اضافه شده در آموزش حرفه ای و سپاه دانش ۲۰ درصد اضافه شده برای اینکه ارقام و درصدها را تکرار نکنم که همکاران محترم توجه دارند لازم میدانم بیات کلیاتی که بخصوص اینجانب در آن دقت داشته ام اشاره کنم از جمله انجام و توسعه صنایع غذاییست ، میدانیم با ازدیاد جمعیت در حالی که محصولات کشاورزی ما رو به تنزاید است ما باید سعی کنیم که در خارج از کشور بازارهایی بدست بیاوریم قطعاً ایجاد صنایع غذایی برای اینکه نحوه سته بندی با کنسرو کردن یا نحوه حمل و نقل این قبیل صنایع و محصولات کشاورزی را طوری تنظیم کنند که جالب توجه باشد ما احتیاج مبرم داشتیم در تأسیس واحدهای بزرگ کشاورزی و عمرانی و تسهیلاتی که خوشبختانه چند واحد بزرگ عمرانی در برنامه چهارم و در بودجه دولت دیده میشود و بخصوص بنده میخواهم در اینجا تشکر کنم که یک واحد عمرانی کشاورزی برای عمران استان کرمانشاه پیش بینی شده و من میبینم که با نهایت حسن نیت در تنظیم برنامه و مطالعاتی که در این مورد لازم بود کار کافی شده و بنام خود و نمایندگان همستان کرمانشاه تشکر میکنم بنده چند نکته یادداشت کرده ام از جهت کارهایی که در جهت رفاه خانواده در حال تنظیم شده و در حال انجام شدن است ولی چون یکی از دوستان یادداشتی فرستاده که وقت طوری است که آمار کمی برای شنیدن مطالب طولانی نیست با اجازه همکاران این قسمت را برای وقت دیگری میگذارم و امیدوارم در آن موقع توجه کامل بفرمائید .

نایب رئیس - چون نظر دیگری در کلیات نیست رأی میگیریم بماده واحده و تبصره ها با اصلاحاتی که بعمل آمده و کلیات آخر لایحه خواهش میکنم خانمها و آقایان بیکه موافقت بقیام فرمایند (اکثر برخاستند) لایحه تصویب شد

برای اظهار ملاحظاتی بمجلس سنا فرستاده میشود . آقای نخست وزیر بفرمائید .

نخست وزیر (امیر عباس هویدا) - دولت از رأی موافقی که به بودجه داده شد تشکر میکند و امشب که شب عید قربان و یکی از بزرگترین اعیاد اسلامی است و شما این بودجه را تصویب فرمودید بنده آن را باغافل نیک میگیرم و اطمینان دارم دولت در اجرای این قانون موفق و مؤید خواهد بود و با همکاری خانمها و آقایان و وظایف خود را طوری انجام خواهیم داد که رضامندی خاطر شاهنشاه بملکت ایران را بدست آوریم (احسنت) .

۳ - تصویب صورت جلسه بعد از ظهر پنجشنبه هفدهم اسفند

نایب رئیس - صورت جلسه بعد از ظهر پنجشنبه ۱۷ اسفند توزیع شده است ، نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه بعد از ظهر ۱۷ اسفند تصویب میشود .

۴ - تقدیم چهار فقره اصلاح بودجه و یک فقره صورت ریز دیون بوسیله آقای معاون وزارت دارائی

نایب رئیس - آقای قوام صدری بفرمائید .

قوام صدری (معاون وزارت دارائی) - با اجازه نقابندگان محترم چهار فقره اصلاح بودجه است که باید در کمیسیون محترم بودجه بررسی شود و به اضافه صورت ریز دیون بالامحل وزارت کشاورزی تقدیم و تقاضای رسیدگی دارم .

نایب رئیس - بکمیسیون بودجه ارجاع میشود .

۵ - قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

نایب رئیس - دستور جلسه آینده قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)
جلسه ۵۰
روز سه شنبه بیست و دوم اسفند ماه ۱۳۴۶

- ۱ - گزارش کمیسیونهای مربوط راجع به اصلاح
پاره‌ای از مواد و الحاق مواد جدید به قانون تأسیس صندوق
توسعه کشاورزی ایران. شماره چاپ ۲۶۰ .
- ۲ - گزارش کمیسیون های مربوط راجع به اصلاح
ماده ۶ قانون هواپیمائی کشوری. شماره چاپ ۲۶۳ .
- ۳ - گزارش شور دوم راجع به الحاق يك نمره به
ماده ۱۱۳ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی
شماره چاپ ۲۶۴ .
- ۴ - گزارش شور اول راجع به تأسیس شرکتهای
بهره‌برداری از اراضی زیر سد ها. شماره چاپ ۲۶۵ .
- نایب رئیس - جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده
ساعت ۹ صبح روز سه شنبه ۲۲ اسفند ماه خواهد بود .
(جلسه در ساعت هشت و سی و پنج دقیقه بعد از ظهر ختم شد)
- نایب رئیس مجلس شورای ملی - دکتر حسین خطیبی